

ת"פ 21262/03/16 - מדינת ישראל נגד מחמד תורק, רמדאן תורק

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 21262-03-16 מדינת ישראל נ' תורק (עציר) 31 דצמבר 2017
ואח'

לפני המאשימה
כבוד השופטת מיכל ברק נבו
מדינת ישראל
באמצעות פמ"מ - עו"ד רעות אבירי
נגד הנאשמים
1. מחמד תורק
באמצעות בא כוחו עו"ד עלא תילאווי
2. רמדאן תורק
באמצעות בא כוחו עו"ד שירן ברגמן

הכרעת דין

החלטתי לזכות, מחמת הספק, את נאשם 1 מהמיוחס לו בכתב האישום.

כתב האישום

1. הנאשמים הם אחים. **רמדאן, נאשם 2**, הוא יליד 1985 ו**מחמד, נאשם 1**, הוא יליד 1996. הם מתגוררים בטירה, בשכנות לביתו של **המתלונן, מ נ**. בחודש יוני 2014 התגלע סכסוך שכנים בין משפחת הנאשמים למשפחת המתלונן.

ביום 23.2.16, בשעה 19:48 או בסמוך לכך, הגיע נאשם 1 לרחבת הבאר בשכונת המחס בטירה, כשהוא רעול פנים ואוחז בידו שקית ובתוכה נשק המוכן לשימוש. באותה עת שהו במקום המתלונן ואנשים נוספים. נאשם 1 צעד במהירות לעבר המתלונן, שעמד בסמוך לאנשים האחרים, כיוון לעברו את נשקו, ירה לעברו והחל במנוסה מהמקום. כתוצאה מהירי חדר קליע לגבו של המתלונן ופצע אותו.

אדם חטיב, ששהה במקום, החל להאבק עם נאשם 1, על מנת למנוע ממנו לירות או להמלט מהמקום, ובעודם נאבקים הגיע למקום הארוע נאשם 2, התערב בעימות ומנע מחטיב להמשיך ולעכב את נאשם 1. בהמשך לכך, נאשם 2 עשה עצמו כמי שרודף אחרי נאשם 1 ומנסה ללכוד אותו. השניים נכנסו לסמטה המובילה לביתם ועם צאתם מהסמטה התפצלו דרכיהם, ונאשם 1 המשיך להמלט מהאזור רגלית. נאשם 2 הגיע לרכבו והחל בנהיגה לעבר נקודת מפגש, שאותה תיאם עם נאשם 1, על מנת לסייע בידו להמלט מהמקום. כאשר נאשם 2 הגיע לנקודת המפגש, נאשם 1 נכנס לרכב ושני הנאשמים נסעו מהמקום.

המתלונן נלקח לבית החולים, קיבל טיפול רפואי ושחרר למחרת היום.

במעשיו המתוארים לעיל נשא נאשם 1 נשק שלא כדין ופגע במתלונן באמצעות קליע ופצע אותו, שלא כדין, בכוונה להטיל בו מום או לגרום לו לחבלה חמורה. לפיכך הואשם בחבלה בכוונה מחמירה (עבירה לפי סעיף 329(א)(1)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 [החוק]) ובנשיאת נשק (עבירה לפי סעיף 144(ב) לחוק).

במעשיו המתוארים לעיל עזר נאשם 2 לנאשם 1 בכוונה שיימלט מעונש, בידעו שנאשם 1 עבר עבירה מסוג פשע. לפיכך הואשם בסיוע לאחר מעשה (עבירה לפי סעיף 260(א) לחוק).

תשובת הנאשמים לכתב האישום

2. נאשם 1 כפר בליבת כתב האישום. הוא הסכים שהיה סכסוך בין משפחתו למשפחת המתלונן, אך הוא עצמו לא היה חלק ממנו, וממילא הסכסוך הסתיים בסולחה בספטמבר 2014. לדבריו, בעת הירי היה במסגד, המכונה "המסגד הישן", עם אחרים, היכולים לאמת את טענת האליבי. סמוך לאחר הירי ביקרו הנאשמים אצל המתלונן בבית החולים.

3. נאשם 2 כפר באשמה ובפרשנות העובדות: לדבריו, הגיע למקום הארוע לאחר ששמע יריה וצעקות. הוא ראה שני אנשים מתגוששים ביניהם וניסה להפריד בין הניצים. הוא ניסה לאחוז בזה שהיה רעול פנים ונראה לו כתוקף, אך זה האחרון החל להמלט. נאשם 2 הלך בעקבות רעול הפנים על מנת להתחקות אחר מעשיו ואחר מסלול המלטות, וחדל כאשר רעול הפנים נמלט לשטח פתוח. לאחר שנתחוור לנאשם 2 כי האדם שנורה הוא שכנו מ, הצטרף לשני שכנים שנקלעו למקום והצביע על השטח שאליו נמלט רעול הפנים. בהמשך נכנס לרכבו והחל בנסיעה על מנת לאתר את רעול הפנים. במהלך הנסיעה התבקש על ידי פלוני לעצור את רכבו. הוא עשה כן ואותו פלוני הצטרף לנסיעה בנסיון לאתר את רעול הפנים, וכעבור נסיעה קצרה עזב פלוני את הרכב.

גדר המחלוקת

3. בתום שמיעת הראיות, סבורה המאשימה כי הוכיחה, בראיות נסיבתיות, את כתב האישום. לדברי התובעת, מסלול הבריחה של היורה, ממקום הירי ועד מקום איסופו על ידי נאשם 2, מגובה לכל אורכו בסרטונים שנלקחו ממצלמות אבטחה שהיו במקום. כך גם נתיב הנסיעה של נאשם 2 מבית הנאשמים עד לנקודת האיסוף, אם כי עניין זה ממילא אינו במחלוקת, ובעניינו של נאשם 2 המחלוקת היא רק לגבי מטרת האיסוף וזהות הנאסף. בנוסף, נערך תרגיל חקירה לנאשמים, שבו נשמעים הנאשמים משוחחים על קטע מסויים מנתיב הבריחה, שהוא סמוך לפני האיסוף על ידי נאשם 2, שבו היורה הגיע לביתו של אחד - **מאייסם פדילה** - ושם נראה היורה כשהוא חשוף-פנים. התרגיל נערך לאחר שקטע הסרטון הרלוונטי הוצג לנאשם 2 בחקירתו. בשיחה ביניהם נשמעים הנאשמים משוחחים על הגרסה שמסרו וימסרו לחוקרים, ובין היתר נשמע נאשם 2 אומר לנאשם 1, במענה לשאלה של נאשם 1 שלא ניתן לשמוע את תוכנה: "אתה לא נראה, שום דבר, אל תגיד כלום". המאשימה מזכירה כי בשלב זה, רק שלושה אנשים ידעו שהיה מקום שבו היה היורה חשוף-פנים: היורה עצמו, מאייסם פדילה שפגש בו (וסירב להעיד בנקודה זו), ונאשם 2, שנחשף בחקירתו לסרטון.

4. התזה של המאשימה בעניינו של נאשם 1 בנויה על כך, שלאור סרטוני האבטחה, אין ספק שהיורה הוא האדם שנאסף על ידי נאשם 2. זיהויו של נאשם 1 כיורה בנוי על מספר נקודות:

× עצם האיסוף על ידי נאשם 2, שהוא אחיו הבוגר של נאשם 1;

× תרגיל החקירה בין הנאשמים, שבו נשמע נאשם 2 אומר לנאשם 1: "אתה לא נראה, שום דבר, אל תגיד כלום";

× הדמיון בין הדמות המצולמת בסרטון הבריחה, לבין חזותו של נאשם 1 כפי שצולם בתרגיל השחזור שנערך עימו וצולם, והדמיון בצורת ההליכה של היורה ושל נאשם 1 בשני הסרטונים, שעליו מעיד ראש צוות החקירה **אוסקר קירגיז**. לנאשם 1 יש פריצת דיסק, כפי שהעיד, ודבר זה משפיע על אופן הליכתו;

× קיומו של סכסוך בין משפחת המתלונן למשפחת הנאשמים;

× עדותו של השוטר **אדהם אבו סעדה**, שזיהה את נאשם 1 כמי שנצפה בסרטון כשהוא חשוף-פנים ליד ביתו של מאייסם פדילה. שוטר זה הכיר את נאשם 1 מתוקף תפקידו כבלש בתחנת טירה;

× במהלך חקירת המתלונן הוצג לו קטע הסרטון שבו היורה חשוף-פנים. עובר להצגת הסרטון לא נאמר לו מהיכן לקוח הסרטון וכיצד הוא מתקשר לאָרוע, והוא זיהה את הדמות המצולמת כנאשם 1, בוודאות;

× שלילת גרסתו הראשונית של המתלונן, שלפיה היורה הוא אדם אחר (**מואמן סמארה**), שהרי המתלונן כלל לא ראה מי ירה בו וגם חזר בו מגרסה ראשונית זו סמוך לאחר מסירתה;

× הבגדים שבהם נראה נאשם 1 בחלק מהסרטונים שבהם הוא צולם בסמוך לביתו, תואמים לבגדים שלבש היורה, במובן זה שמדובר בסוויטשרט כהה, עם קפוצ'ון, ומתחתיו חולצה בהירה (המבצבצת בסרטון של שלב האיסוף מתחת לסוויטשרט, מאחור, בקטע שבו נראה היורה מושך את הסוויטשרט העליון מעל ראשו, כדי שיכסה את פניו, באופן המביא לחשיפת החולצה שמתחתיו).

נוסף על כך, טוענת התובעת, האליבי של נאשם 1, שלפיו היה במסגד בעת הירי - הופרך, או לא אושר, על ידי כל אחד מאלה שאת שמותיהם מסר בחקירתו כמי שראו אותו שם באותו ערב.

התובעת מציינת גם את חוסר האמינות בגרסת **מאייסם פדילה**, שטען כי אינו מכיר את האדם שאותו פגש גלוי-פנים, יוצא ממבנה קטן סמוך לביתו. כאמור לעיל, באחד הסרטונים (**ת/22ב**), שמתעד בין היתר את סוף נתיב הבריחה של היורה, עד רגע האיסוף על ידי נאשם 2, נראה היורה נכנס למבנה פתוח (שנמצא בשלבי בניה), הנמצא בחצר ביתה של משפחת פדילה. הוא מגיע כשראשו מכוסה ובידו שקית. כעבור פחות ממחצית הדקה, נראה היורה יוצא מהמבנה כשפניו גלויים, וללא השקית שבה אחז. בשלב הזה הוא פוגש במאייסם פדילה, ונראה בסרטון שהם אף החליפו מילים.

סרטון זה, בקטע שמשעה ^[1] 20:53:38 ועד תום האיסוף (עד שרכבו של נאשם 2 יוצא מהתמונה), שמשמש נדבך חשוב במסכת הראיות, יכולה מעתה "**סרטון פדילה**". השוטרים העידו שפדילה סירב למסור עדות בנוגע לזהות האדם שאותו פגש, והוא טען שאינו מכיר את הנאשמים. זאת, למרות שהם גרים במרחק דקות הליכה ספורות ממנו, ולמרות שבבית

המשפט, בדרך פדילה את הורי הנאשם שהגיעו לדין. פדילה טען שהוא לא שוחח עם אותו אדם, אף שבסרטון ניתן להיווכח אחרת. פדילה טען שלא זומן לעדות, ולכן לא הגיע למשטרה, אך עדות זו עומדת בסתירה לעדויות השוטרים שזימנו אותו להעיד, שלהם אמר כי הוא חושש להעיד. עדות זו גם מנוגדת להגיון, כאשר מדובר במי שפגש ביורה פנים מול פנים, דבר שהיה ידוע לשוטרים עקב צפייה בסרטון. לא סביר שהשוטרים לא ניסו כלל לזמנו לעדות.

בנוסף לכל אלה מפנה התביעה להתנהגותו של הנאשם בחקירה, סתירות בגרסאותיו ותשובות לא סבירות שנתן. עוד מפנה התובעת לסתירות בין גרסתו לזו של נאשם 2.

לטענת המדינה, כל אלה ביחד מבססים, באופן נסיבתי, את האמור בכתב האישום לגבי נאשם 1.

5. התזה של המאשימה בעניין נאשם 2 נשענת על הנקודות הבאות:

× **אדם חטיב**, שנאבק עם היורה, ציין בין היתר, שנאשם 2 הפריד בינו לבין היורה ותפס את היורה. אז חטיב עזב את היורה וברח, אלא שלדבריו, סמוך לאחר שנאשם 2 תפס את היורה, עזב אותו ואיפשר לו לברוח. מכאן למדה התובעת, שנאשם 2 לא בא - כטענתו - לעזור לחטיב, אלא כדי לאפשר ליורה להמלט;

× מתוך הסרטון הכלול ב-**ת/29**, שנלקח ממצלמות האבטחה בבית הנאשמים, שצולמו על ידי נאשם 2 במכשיר הטלפון הנייד, ניתן לראות כי נאשם 2, אחרי שהפריד בין היורה לבין אדם חטיב, הולך לאיטו אחר היורה, ולא רודף אחריו. גם עובדה זו סותרת את גרסת נאשם 2 כי ניסה ללכוד את היורה, ועולה בקנה אחד עם נסיון לאפשר לו להמלט;

× נאשם 2 העלים מהמשטרה את דבר קיומו של מכשיר DVR בביתו, וטען שהמכשיר בתיקון. הוא הסביר זאת בכך שבעבר המשטרה נטלה ממשפחתו את המכשיר ולא החזירה במשך זמן רב מאד. העובדה שנאשם 2 צילם במכשיר הנייד שלו את הסרטונים שנראים במצלמות ובדק אותם, בטרם החליט אם למסור את ה-DVR למשטרה, מלמדת על חששו מפני מה שיראו בסרטים, ולא על רצון ללכוד את היורה ולסייע;

× נאשם 2 לא סיפר לחוקרים על אָרוע איסוף ה"טרמפיסט", אלא רק לאחר שבחקירתו הוצג לו "סרטון פדילה", שם נראה האיסוף בבירור (**ת/7**, עמוד 66, שורה 7 ואילך). ההסתרה אינה עולה בקנה אחד עם גרסתו של נאשם 2 כי הוא "האיש הטוב" בסיפור, שניסה לסייע בתפיסת היורה. נאשם 2 הסביר זאת בכך שאָרוע זה נראה מסבך וכביכול מפליל אותו. טענה זו נכונה, במובן זה שהגרסה אכן מפלילה אותו. הוא לא סיפר על איסוף ה"טרמפיסט", בניגוד לפרטים אחרים מהאָרוע שעליהם סיפר, מכיוון שקטע זה לא צולם במצלמות האבטחה בביתו, אלא באלה של משפחת פדילה, ונאשם 2 לא ידע כלל שיש מצלמות כאלה וסרטון כזה. לכן לא יכול היה להתאים את הגרסה שמסר בחקירה למה שיש בידי החוקרים, כי לא ידע על ראייה זו, בניגוד למה שנראה במצלמות מביתו, שלכך - התאים גרסתו בחקירה;

× ברור לעיני כל, מצפייה בסרטונים (ובפרט ב"סרטון פדילה", שבו נראה האיסוף), כי האיסוף היה מתוכנן, ולא - כטענת נאשם 2 - איסוף של טרמפיסט אקראי שביקש ממנו לעצור. הדברים עולים גם מעדותו של מאייסם פדילה שציין לגבי האדם שנכנס לחדרון ליד בית הוריו, כי "בא מישהו ולקח אותו"

(פ/78, 14^[2]; פ/79, 32);

× גרסתו של נאשם 2, שלפיה אסף את ה"טרמפיסט" מאחר שהבין שמדובר באדם שרוצה לסייע לו לתפוס את היורה - מופרכת. מעבר לכך שברור שמדובר באיסוף מתואם, אזי אין להאמין לנאשם 2 שעצר, סתם כך, עבור אדם, שפניו מכוסות, ואף הסיק - מבלי ששוחח איתו כלל לפני שנכנס לרכב (כפי שניתן לראות מתוך סרטון האיסוף) - שאותו אדם מבקש לחפש אחר היורה;

× העובדה שנאשם 2 הוא אחיו הבוגר של נאשם 1 מספקת את ההסבר והמניע לרצון לסייע לו לאחר מעשה הירי.

בנוסף לכל אלה מפנה התביעה להתנהגותו של נאשם 2 בחקירה, שמירה על זכות השתיקה בחלק גדול מהשאלות, סירוב לצפות בסרטונים, טענה על אי אמון בחוקרים כהסבר להתנהגותו (למרות שצפיה בחקירה מלמדת על אוירה נינוחה ורגועה), סתירות בין גרסאותיו ותשובות לא סבירות. עוד מפנה התובעת לסתירות בין גרסתו לזו של נאשם 1. טוענת המאשימה, כי התנהגותו של נאשם 2 אינה מתיישבת עם טענתו שלפיה פעל במהלך הארוע ללכוד את היורה, אלא דווקא עם התנהגות עבריינית של חשוד.

6. לטענת נאשם 1 וסנגורו, על בית המשפט לזכות את נאשם 1 מאשמה, שכן המאשימה לא הוכיחה מעבר לספק סביר את אשמתו של נאשם 1, בביצוע העבירות שיוחסו לו בכתב האישום. כפועל יוצא, טען, כי זיכוי של נאשם 1 מחייב את זיכוי של נאשם 2.

במישור המשפטי טען הסנגור כי מדובר בתיק עם ראיות נסיבתיות ושעל פי ההלכה הפסוקה, נוכח אופיין של ראיות מסוג זה, על המסקנה המפלילה להיות אחת ויחידה, שגוברת באופן ברור והחלטי על כל תזה חלופית, ולא משאירה כל מקום למסקנה סבירה אחרת (ע"פ 6527/94 **מנצור נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ(3) 732, 736 (1996)). לשיטתו, מעדותו של המתלונן, אשר מזהה את נאשם 1 כמי שירה בו, עולה כי המתלונן הוא אדם המחזיק בעמדות בעיתיות ומשכך ישנם אנשים נוספים שמעוניינים לפגוע בו, והדבר משליך על המסקנות שניתן להסיק מראיות התביעה.

ביחס לראיות התביעה, עמד הסנגור על כך שלחובת נאשם 1 עומדות שתי ראיות בלבד - סרטוני מצלמות האבטחה ותרגיל החקירה - שהן רחוקות שנות אור, כלשונו, מהגעה לרף שהציבה ההלכה הפסוקה להרשעה. הסנגור טען, כי העובדה שהנאשמים אחים אינה מחייבת מסקנה שאם נאשם 1 הוא היורה, אזי ברור שמי שאסף אותו הוא נאשם 2, ולהיפך: גם אם יוכח שנאשם 2 אסף את היורה, אין להגיע למסקנה כי מאחר שהם אחים, אזי היורה הוא נאשם 1 - וכלשונו: "אין הכרח כי היורה הוא אחיו של המסייע לאחר מעשה, ואין הכרח כי מי שסייע לאחר מעשה, יהיה אחיו של מבצע העבירה" (פסקה 44 לסיכומי נאשם 1). לשיטתו של נאשם 1 זהות היורה אינה ידועה. מעיון במצלמות האבטחה לא רואים את פרצופו של היורה.

ביחס לעדי התביעה טען נאשם 1 כדלקמן: המתלונן העיד תחילה כי זיהה את היורה כאדם בשם מואמן סמארה, וזאת על פי מבנה גופו, מאחר שאין חולק כי היורה היה רעול פנים. המתלונן עמד על כך שהוא בטוח שאותו מואמן ירה

בו. המתלונן שינה את גרסתו לאחר שצפה במצלמות האבטחה, ולאחר שהיה נתון בלחץ חברתי, בשל פנייתו של מואמן אשר נשבע לו בספר הקוראן שלא ירה בו. לזאת יש לטענתו להוסיף כי מעצרו הידוע של הנאשמים בכפר חיזק את גרסתו שהשתנתה, כי מי שירה בו הוא נאשם 1 ולא מאומן. לטענת הסנגור עדותו של המתלונן חשובה ביותר לצורך שלילת התיזה של התביעה. לדבריו, נוכח העובדה שהיורה היה רעול פנים בזמן הירי, המתלונן לא יכול היה לזהות אותו, ואין לתת כלל אמון בגרסתו. לזאת יש להוסיף את עדותו של אדם חטיב, שתיאר את היורה כאדם גדול, שגובהו מעל 1.80 מ'. לשיטת ההגנה, תיאור זה אינו מתיישב עם ממדיו של נאשם 1, מה גם שאין חולק כי היורה היה רעול פנים, ולפיכך לא זיהה את נאשם 1 בתור היורה. לאלו יש להוסיף את עדותו של מאייסם פדילה, אשר העיד כי ראה את פניו של היורה אך לא זיהה אותו כמישהו שהוא מכיר או כנאשם 1. השוטר אדהם אבו סעדה שביצע את שחזור מסלול בריחתו של היורה העיד כי על פי סרטון ממצלמת האבטחה לא ניתן לראות את פניו של היורה והזיהוי נעשה על פי "פרופיל". השוטר גל ויצמן שנכח במקום הירי לאחר האירוע אישר כי נאשם 2 ניגש אליו וטען כי היה עד לאירוע. הוא לא ניסה לגבות עדויות בשטח או להבין מה קרה. החוקר אוסקר קירגיז, מי שהיה אחראי על תיק החקירה והתווה את דרך החקירה, לא פעל כנדרש, וזנח כל כיוון חקירה אחר, מלבד אשמת הנאשמים, ולא התייחס לעובדה שהיו למתלונן סכסוכים רבים. בעדותו של החוקר גיא אדמוני, צוין כי נאשם 1 היה מופתע מפעולת השחזור שנעשה עימו ולא הבין למה הוא נלקח למקום השחזור. הוא הסכים לשתף פעולה. התרשמותו של החוקר מהלך רוחו של נאשם 1 באותו שלב חשובה, מאחר שלשיטת ההגנה, אם נאשם 1 היה היורה, הוא לא היה מסכים לשתף פעולה והתנהגותו היתה מלווה בלחץ, הזעה וכיוצא בזאת. בנוסף, אדמוני גבה עדות ממאייסם פדילה בביתו, עובדה שלא צוינה במסמך גביית העדות, ואף לא צוינו דבריו של מאייסם כי הוא מסרב למסור עדות במשטרה ולשתף פעולה.

ביחס ליתר הראיות בתיק, לטענת נאשם 1 אין נתיב בריחה אחד בלבד. לשיטתו, מ-2/2 (תצלום אוויר של השכונה שהגיש), ניתן לראות כי ישנן עוד דרכי מילוט מלבד נתיב הבריחה שתואר על ידי התביעה. משכך, התזה של התביעה, שלפיה היורה ברח בנתיב הזה שתועד, אינה המסקנה היחידה שקיימת. תרגיל החקירה שבוצע לנאשמים אינו יכול לסייע לראיות התביעה, שכלל לא קיימות. מתרגיל החקירה לא עולות ראיות מפלילות מאחר שהנאשמים לא הודו בביצוע העבירות. תיעוד תרגיל החקירה בוצע באיכות ירודה וההתלחשויות של הנאשמים אינה מובנת, אינה רלוונטית ולא יכולה כאמור לסייע למאשימה בהוכחות עובדות כתב האישום.

מחדלי חקירה: לטענת סנגורו של נאשם 1 במהלך ניהול החקירה בוצעו מחדלים שונים. פעולות החקירה שבוצעו בעניינו של מאייסם פדילה לא גובו במזכרים, דבר שפגע בניהול ההליך המשפטי. לא בוצעו מחקרי תקשורת (מחת"קים) ולא הוצאו פלטים לטלפונים של הנאשמים. רכבו של נאשם 2 נלקח לבדיקת שרידי ירי, אך לא התקבלה עד היום חוות דעת לגבי אותם שרידים. לא נערך מסדר זיהוי בין המתלונן לנאשמים. השוטר שרון בוסני הגיע לביתו של מואמן סמארה וראה אותו במיטה, כששמיכה מחסה את ראשו, בעודו לובש ג'ינס ושני טלפונים ניידים איתו. מכאן שלא ישן, כטענת אימו. השוטר אישר כי תפס את הטלפונים של מואמן אך שום בדיקה לא בוצעה בהם, חרף היותו אז החשוד המרכזי. השוטרים לא בדקו את מצלמות האבטחה מהמסגד, זאת למרות טענת האליבי של הנאשם.

לבסוף הפנה הסנגור לעדות נאשם 1 ועדי האליבי. לשיטתו, הנאשם מסר כי בזמן הרלוונטי לאירוע היה במסגד, ולדבריו עדי ההגנה שהעידו בבית המשפט אף מאשרים זאת. הוא אף הסכים לעבור בבדיקת פוליגרף אך חרף זאת המשטרה בחרה שלא לערוך את הבדיקה. הנאשם הכחיש כי אמר במסגרת תרגיל החקירה "רואים את הפנים שלי", אלא טען שאמר " הוא נראה במצלמות". ביחס ל"שחזור" שבוצע עם נאשם 1, הוא העיד כי לא הכיר את המקום שאליו נלקח, ותגובה זו אף מגובה בעדויות השוטרים שנכחו עמו בשחזור. עוד צוין, כי אמנם נאשם 1 סובל מבעיות גב, אך הוא

מעולם לא אישר כי הדבר משליך על הליכתו והוא אינו צולע. נוסף לכך, מסרטוני האבטחה לא עולה כי היורה צולע. לטענת המאשימה הנאשם יצא מביתו בשעה 18:46 וחזר בשעה 20:50, שעות אשר מאשרות את טענת האליבי שלו כי היה בתפילה במסגד ולאחר מכן נשאר לשיעור.

נוכח כל המתואר לעיל, ההגנה מבקשת לזכות את נאשם 1 מאחר שלא הוכחו יסודות העבירה.

7. לטענת נאשם 2 ובא כוחו, יש לזכות את נאשם 2, ולו מחמת הספק. התיק כלפיו מושתת על ראיות נסיבתיות, וכאשר זה המצב, יש לעשות לשימוש במבחני הפסיקה, העולים, בין השאר, מע"פ 6392/13 **מדינת ישראל נ' קריאף**, [21.1.15] [פסק דין קריאף], הן לפי דעת הרוב, הדוגלת במבחן התלת-שלבי, הן לפי דעת המיעוט של כבוד השופט הנדל, הדוגלת במבחן הדו-שלבי. המאשימה משתיתה חלק ניכר מטענותיה כלפי נאשם 2 על אי סבירות גרסתו, על התנהגותו בחקירה ועל התנהגויות נוספות שלו. אלא שלפני שמגיעים לבחון את הנאשם והתנהלותו, על בית המשפט לבחון מה העמידה התביעה באופן עצמאי, בלי קשר לנאשם והתנהגותו. לדברי הסנגור, בניגוד למבחן התלת שלבי, שבגדרו יש לבחון אם כל אחד מהצדדים עמד בנטל המוטל עליו (מהותית או טקטית), במסגרת המבחן הדו שלבי נבחנות כל האפשרויות לגופן, לא לפי זהות הצדדים. בוחנים את המכלול כולו, בראיה הוליסטית, ולא בחינה מנותקת של ראיות התביעה ואחר כך בחינה של אפשרויות אחרות, מהצד האחר. לפיכך, טוענים נאשם 2 ובא כוחו, יש להתמקד בגופן של הראיות ומה ניתן להוכיח באמצעותן, גם אם אין עדות ישירה. אם אין די ראיות כתוצאה ממה שהעמידה את התביעה, אל לבית המשפט להשלים את החסר הראייתי באמצעות אי הפרכת גרסת התביעה על ידי הנאשם.

תזת התביעה מבוססת על עדותו של אדם חטיב, על הסרטונים ועל גרסת הנאשם.

לגבי אדם חטיב, עד זה טען שנאשם 2 הגיע והפריע לו לתפוס את היורה, אך מעיון בסרטון **ת/29**, שם נראה מאבק (אף כי לא ניתן לזהות פרצופים), ניתן לראות שנאשם 2 נאבק עם היורה ולא ניתן לראות שום סיוע ליורה. מבחינת עדותו של חטיב עולה שמדובר בעד שלחלוטין לא ניתן לסמוך עליו, שכן בתחילה רק סיפר שהוא תפס את היורה, בא מישהו ואז הוא עצמו ברח (פ/113, 25 - 26). הוא לא סיפר שהפריעו לו לתפוס את היורה. בהמשך, רק לאחר שהתובעת ריעננה את זכרונו בהתייחס לדברים שאמר במשטרה, הוא נזכר לומר ש"הוא תפס אותו הוא לא עזר, לא יודע" (פ/116, 10). עדותו רצופה ב"לא יודע", "ברחתי", ואין כאן גרסה סדורה וקוהרנטית שלפיה נאשם 2 הפריע לתפוס את היורה, אלא התפתלויות של חטיב. לא ניתן לסמוך על דבריו מעבר לספק סביר, וכאן יש לפנות לסרטון, שלא מחזק את דבריו אלא להיפך, מחזק את גרסת נאשם 2.

לגבי הסרטונים, גם בהם אין כדי להפיל את נאשם 2, ולהיפך. למשל - מוסכם שנאשם 2, בדרכו לנקודת האיסוף, עשה תאונה עם רכבו והתנגש קלות ברכב אחר^[3]. כפי שניתן לראות בסרטון הרלוונטי, המתעד קטע זה של נתיב נסיעתו של נאשם 2, הנהג האחר והנאשם יצאו מרכביהם ודיברו. היעלה על הדעת, שנאשם 2, הממהר לאסוף את היורה, כנטען, ולסייע לו להמלט מאימת הדין, יעצור באמצע אותו תרחיש דרמטי להחליף פרטים עם מישהו בשל פגיעה קלה בפגוש? ניתן היה להתרשם מנאשם 2 לאורך כל המשפט, כי מדובר באדם אסרטיבי, שאם היה יודע שיש לפניו משימה, היה יודע היטב "לנקות גורמים שוליים", שיעכבו אותו מביצועה. השכל הישר מוביל למסקנה שנאשם 2 לא מיהר לשום מקום, ומשכך - לא היה בדרכו לאסוף שום יורה.

עמוד 7

באשר ל"סרטון פדילה", התביעה טוענת שנאשם 2 לא הסתכל לאחור כשהעלה את הטרמפיסט, ומכאן שהאיסוף היה מתוכנן והוא ידע שהוא אוסף את היורה. ואולם אלה כלל לא פני הדברים: הטרמפיסט הרים את ידו ולכן נאשם 2 עצר. הוא ראה את מי הוא אוסף כשהגיע לקראתו בנסיעה, ולכן מדוע שיסתכל לאחור?

עוד בעניין "סרטון פדילה": גם אם בית המשפט ישתכנע שמי שנכנס לחדרון כשהוא רעול פנים, הוא היורה, אזי לא הוכח כי מי שנכנס לחדרון הוא גם זה שיצא ממנו גלוי-פנים בהמשך. איש לא הוכיח שאין פתח נוסף לחדר, יש בסמוך לחדר פרדס וחצר שניתן היה לברוח דרכם, לא ניתן לזהות את פניו של מי שנכנס לחדרון ויוצא ממנו, ולא הוכח שזה אותו אדם. אם אין זה אותו אדם, לא ניתן לומר שנאשם 2 אסף את היורה.

באשר לטענת המאשימה שרואים כי נאשם 2 לא רודף אחרי היורה אחרי המאבק ואחרי שחמק ממנו, יתכן שנאשם 2 היה עייף מכדי לרוץ ויש אפשרויות נוספות, ואין להסיק מסקנות מפלילות מעצם העובדה שבסרטון אין נאשם 2 נראה רודף אחרי היורה.

בהתייחס להתנהגות נאשם 2 בחקירה, בחירתו לשתוק ועוד: בתיק הזה, כששני החשודים הם אחים, יש להתייחס בזהירות רבה לשתיקותיו של נאשם 2, ולא להסיק מהן מסקנות לחובתו. לנאשם 2 לא היה אמון בחוקריו, כבר היו לו היתקלויות עם המשטרה (כפי שבית המשפט יכול ללמוד מעצם העובדה שהגיע לדיונים כאסיר), והוא חש שהחקירה מגמתית וכל מטרתה להביא להרשעת אחיו ולהרשעתו, אף שהם חפים מפשע. לכן העדיף לשתוק. למרות השתיקות, הוא בסופו של יום מסר גרסה קוהרנטית ואחידה. אשר לכך שלא סיפר בתחילה בחקירתו על העלאת הטרמפיסט: נאשם 2 העיד בכנות בבית המשפט שלא סיפר על כך, גם לאחר שנזכר בדבר, כי פחד שהדבר יראה לא טוב, ויהיה הרבה יותר קל "להפיל עליו תיק". על עצם העובדה שבתחילה לא סיפר ולאחר מכן סיפר על העלאת הטרמפיסט לא ניתן להרשיעו, בהעדר ראיות פוזיטיביות.

אשר לתמליל של תרגיל החקירה **ת/13**: הדברים של נאשם 2 אינם מפלילים אותו. הוא בסך הכל נותן עצה לאחיו הקטן, אין בכך ראשית הודיה וגם אם יש לשיחה "גוון מפליל" - לא די בכך.

הסנגור מתייחס גם למחדלי חקירה - אי הוצאת מחקרי תקשורת, אי חקירת האנשים שהזכיר נאשם 2 בחקירתו **ת/7**^[4], כגון זהארה, נאסים ובעל הספריה, העדר ממצאי בדיקת שרידי הירי מהג'יפ, ועוד.

באשר לעדותו של זהארה, שהעיד כעד הגנה, זו תומכת בגרסת הנאשם. ראשית, מדובר בעד שהיה נרגש, אך לא בלתי מהימן. הוא ציין שפגש את נאשם 2 במהלך המרדף אחר היורה. אם נלך לפי עמדת המאשימה, האם הגיוני שנאשם 2, הממהר לנקודת מפגש עם אחיו, כדי למלטו מעונש, יעצור לדבר שיחת חולין עם זהארה? ברור שגרסת הנאשם כי ביקש מזהארה להצטרף אליו לחיפושיו - הגיונית יותר. עד זה לא זומן למסור עדות במשטרה, למרות שנאשם 2 הזכיר אותו בחקירתו, ואין מדובר, לפיכך, בעד ש"נחת ממאדים", אלא בעד שדבר הקשר שלו לארוע נאמר בזמן אמת. וגם אם הנאשם בחקירתו במשטרה לא ציין שביקש מזהארה להתלוות אליו, הרי ששכחתו מלהזכיר זאת מובנת על רקע ההמולה וריבוי הארועים באותו ערב.

מעבר לטיעונים הללו, הוסיף ב"כ הנאשם טיעון משפטי לגבי עבירת ה"סיוע לאחר מעשה". לדבריו, על מנת להרשיע בעבירה זו, יש להראות כיצד הנאשם סייע לאותו אדם. כיצד, שואל הסנגור, העלאת אדם לרכב והורדתו כעבור מספר מטרים מסייעת לו לחמוק מעונש? אולי הוא העלה את היורה לרכבו, צעק עליו וקילל אותו על מה שעשה, והוריד אותו כעבור 20 מטר? אולי לקח אותו ושטף את פניו, ואז הורידו מהרכב? התביעה לא הניחה מסד רציף וקוהרנטי שממנו ניתן ללמוד במה סייע נאשם 2 ליורה. לא הוכח שנאשם 2 מילט את היורה למקום כלשהו.

טענה משפטית נוספת שהעלה ב"כ נאשם 2 מתייחסת להרחבת הפטור הקבוע בסעיף 260(א) לחוק, שלפיו אדם לא יחוב בפלילים בגין עבירה של סיוע לאחר מעשה, "אם היה בן זוגו, הורהו, בנו או בתו של העבריין". לטענתו, שנטענה באריכות ובטעם, למרות שהסעיף לא נותן פטור לאחיו של העבריין, אין הצדקה להבחין בין אח לבין בני המשפחה שנמנו בסעיף. גם אח, כמו בן זוג, הורה, בן או בת של העבריין, הוא קרוב מדרגה ראשונה והפרשנות הנכונה צריכה להיות כזו, שמרחיבה את הפטור גם לקרובים נוספים מדרגה ראשונה, כמו אחים. הסנגור הפנה לסעיף 34כא לחוק, המתייחס לביטוי שניתן לפירוש בכמה אופנים. הוא הפנה לסעיף 95 לחוק, בפרק העבירות הבטחוניות, שהן חמורות בהרבה מעניינו, ולסעיף 134(ב) לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, המתייחס לאי מניעת עבירה צבאית שעונשה מעל 3 שנות מאסר, שבשניהם ניתן פטור לאח. הסנגור התייחס למשפט משווה, הפנה לפסיקה בעבירות אחרות שבהן הרחיב בית המשפט פרשנות של סעיפים, כדי להתאים להגיון, והתחשב בהשפעות חוקתיות, וכן הפנה למאמרים בעברית ובאנגלית, שהוגשו. נוכח מסקנתי הסופית, שפורטה בפתח הכרעת הדין, ובה ציינתי כי נאשם 1 יזכה מחמת הספק, אין מקום לפרט את הטענה בעניין זה, מעבר לכך, שכן לא ניתן עוד לומר שנאשם 2 סייע לאחיו.

נוכח כל האמור, ההגנה ביקשה לזכות את נאשם 2 מאחר שאשמתו לא הוכחה, או לפחות לא הוכחה מעל לספק סביר.

דין והכרעה

המסגרת הנורמטיבית - ראיות נסיבתיות

8. אין מחלוקת כי עיקר הראיות בתיק הן ראיות נסיבתיות^[5]. משכך, לא למותר להזכיר את המסגרת התיאורטית לדינונו, שלאורה תיבחנה הראיות נגד שני הנאשמים. כך נקבע במספר רב של פסקי דין, ובחודשים האחרונים בע"פ 2602/15 אברהם אלענאמי נ. מדינת ישראל[22.8.17], פסקאות 20 - 21, מפי כבוד השופטת ברון:

"... ניתן להרשיע אדם על סמך מארג נסיבתי בלבד מקום שהמסקנה המרשיעה העולה ממנו 'גוברת באופן ברור והחלטי על כל תזה חלופית כך שלא נותרת מסקנה סבירה אחרת' (ע"פ 8279/11 מור נ' מדינת ישראל פסקה 57 (1.7.2013) (להלן: עניין מור), והאסמכתאות הנזכרות שם; וכן: ע"פ 8804/14 פחימה נ' מדינת ישראל, פסקה 40 (10.1.2017) (להלן: עניין פחימה)). הראייה הנסיבתית, מעצם טיבה וטבעה, אינה מוכיחה במישרין את העובדות הטעונות הוכחה, ואולם היא משמשת להסקת מסקנה באשר לאפשרות התקיימותן של עובדות אלה, וזאת באמצעות עקרונות לוגיים, ניסיון חיים ושכל ישר (ע"פ 2960/14 חזן נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (18.1.2017), והאסמכתאות הנזכרות שם; ע"פ 6167/99 בן שלוש נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(6) 577, 587 (2003) (להלן: עניין בן שלוש)). יצוין כי להבדיל מראיות רגילות, כוחן של הראיות הנסיבתיות אינו מושג אך באמצעות מבחן 'איכותי' שבו נבדקת הראייה לגופה, כי אם גם לאור כמות הראיות, צירופן זו לזו ובחינתן כמקשה אחת (ע"פ 2132/04 קייס נ' מדינת ישראל, פסקה 23 (28.5.2007)). עמד על כך חברי

השופט **דנציגר** בעניין **מור**:

'מזומנות, ראייה נסיבתית היא חלק מפסיפס אשר רק התבוננות אינטגרטיבית בכל חלקיו משלימה את התמונה העובדתית לכדי מסכת שלמה וקוהרנטית. לעתים קשה לבודד כל חוליה מתצרף הראיות, אך גם אין כל צורך בכך, אלא יש לבחון את הדברים בראיה כוללת ומקיפה' (**שם**, בפסקה 57).

21. משום החשש מפני טעות אפשרית בשלב הסקת המסקנות מהראיה הנסיבתית לעובדה הטעונה הוכחה, ומפני החשש הטבוע בשימוש בכל ראייה, נסיבתית או ישירה, פן תהא שקרית, השתרש בפסיקה מבחן 'תלת שלבי' למקרים שבהם הרשעה מבוססת על ראיות נסיבתיות גרידא (עניין פחימה, פסקה 41; ע"פ 6392/13 מדינת ישראל נ' קריאף, פסקה 97 לחוות דעתו של השופט נ' סולברג (21.1.2015); עניין בן שלוש, עמ' 587; ע"פ 2661/13 יחייב נ' מדינת ישראל, פסקאות 37-39 לחוות דעתו של השופט ס' ג'ובראן (18.2.2014)). על פי המבחן שהתוותה הפסיקה, בשלב הראשון על בית המשפט לבחון כל ראייה נסיבתית בפני עצמה ולקבוע אם יש בה כדי לבסס ממצא עובדתי מסוים, תוך הערכת עוצמתה ומהימנותה. בשלב השני בית המשפט בוחן אם מסכת הראיות כולה מקימה מסקנה לכאורית בדבר אשמו של הנאשם, וזאת בין היתר בהתבסס על ניסיון החיים, היגיון ושכל ישר. בשלב השלישי עובר הנטל לנאשם להציע הסבר חלופי העולה בקנה אחד עם המארג הראייתי, שיש בו כדי לשלול את ההנחה המפלילה העומדת לחובתו ולעורר ספק סביר בדבר אשמו, כאשר אין די בהסבר תיאורטי דחוק שאינו מתקבל על הדעת, ובפרט כזה אשר אינו מתייחס למכלול הראיות המצטבר כי אם תוקף כל ראייה נסיבתית בפני עצמה' (עניין פחימה, פסקה 41). עם זאת, אין באמור כדי לשנות מהכלל הבסיסי שלפיו הנטל להוכיח את אשמתו של הנאשם רובץ על המדינה, ועל בית המשפט להידרש בעצמו לאפשרות קיומם של הסברים חלופיים בעלי פוטנציאל מזכה, אף אם הנאשם איננו מציע הסבר המתיישב עם חפותו (ע"פ 1888/02 מדינת ישראל נ' מקדאד, פ"ד נו(5) 221, פסקה 9 (2002)). לאחר הצבת החלופות השונות זו מול זו, נדרש בית המשפט להכריע אם היות הנאשם אשם במיוחס לו היא המסקנה ההגיונית היחידה, והיא מוכחת מעבר לכל ספק סביר (עניין קריאף, פסקה 125) ("ההדגשות בקו הוספו - מ.ב.נ.).

כן אפנה ל ע"פ 6101/16 עווד נ' מדינת ישראל [28.6.17], פסקה 37.

9. עוד חשוב להתייחס לדברים נוספים שאמר בית המשפט העליון בפסק דין קריאף, מפי כבוד השופט סולברג (שכתב את דעת הרוב):

"למותר להזכיר, כי לנאשם עומדת גם האפשרות לעורר ספק סביר בראיות הנסיבתיות במסגרת הבחינה בשלב הראשון, בדומה לראיות הישירות, דהיינו להצביע על הקשיים הקיימים במהימנותן או ביכולת ההתבססות עליהן לשם קביעת הממצא העובדתי. הספק הסביר שתואר לעיל מקומו במסגרת השלב השני והשלב השלישי, שכן הוא מבקש לערער את אלמנט ההיסק הלוגי מן הראיות הנסיבתיות אל המסקנה המפלילה..." (פסקה 101)

וכן, בפסקאות 121 - 125:

"בניגוד לשלב הראשון במסגרת הבחינה התלת-שלבית, מטפלים השלב השני והשלישי יחדיו באותו קושי. ... בסופו של דבר שני השלבים מיועדים לוודא כי המסקנה הלוגית המפלילה העולה מכלל הראיות, אכן מצדיקה הרשעה 'מעבר לספק סביר'.
122. על יסוד האמור, דומני כי אכן אין מקום להציב את הרף הראייתי המקסימלי כדרישה מקדמית כבר במסגרת המעבר מן השלב השני אל השלב השלישי. ככל שאכן מעלה התביעה גרסה המתחשבת בכלל הראיות, והמסבכת את הנאשם במסקנה פלילית מסתברת בהתבסס על מבחני היגיון ושכל ישר (עניין הילל, פסקה 77), מצדיק הדבר העברת הנטל אל כתפי הנאשם, בכדי לשמוע את דבריו ולבחון את גרסתו במסגרת השלב השלישי.

...

123. כמו כן, על מנת לוודא שגרסת התביעה וגרסת הנאשם תתחרנה על אותו מישור ראייתי, **קיימת הצדקה לכך שבית המשפט יתחשב בכלל הראיות המובאות לפניו כבר במסגרת השלב השני, ובין היתר בהתנהגותו של נאשם, בשתיקתו בחקירה או בבית המשפט וכדומה...**

124. ברם, שטר זה - שוברו בצדו. אמנם, שני השלבים בלתי ניתנים לניתוק מלאכותי, ולפיכך אין צורך כי המסקנה המפלילה שתועלה תהיה מעבר לספק סביר בכדי לצלוח את השלב השני. עם זאת, יש לזכור כי נטל זה הוא נטל טקטי בלבד המוטל על הנאשם, להציג תרחיש חלופי סביר המתיישב עם חומר הראיות ועומד במבחני השכל הישר. נטל טקטי זה אינו משנה את נטלי ההוכחה המקובלים בהליך הפלילי. בסופו של דבר נותר הנטל על התביעה מהחל ועד כלה להוכיח את אשמת הנאשם מעבר לספק סביר (עניין אלחרר, פסקה 16). כתוצאה מכך, גם עוצמתו של הנטל המועבר אל כתפי הנאשם במסגרת השלב השלישי תושפע מחוזקה של המסקנה המפלילה שהציעה התביעה במסגרת השלב השני: ככל שהמסקנה המפלילה היא חזקה יותר, מגוונת יותר מבחינת הראיות שעליה היא מושתתת ואיננה לוקה בפערים או בשאלות בלתי פתורות, הנטל על הנאשם יהיה כבד יותר, מאחר ויצטרך ליתן הסבר סביר וחזק יותר לכל אחד מחלקי הפאזל...

125. ברי כי גם לאחר השלב השלישי והצבת שתי הגרסאות זו אל מול זו, נותר השופט עם מצפונו ונדרש להכריע האם כמסקנה כוללת צלחה התביעה את הרף הנדרש בכדי לקבוע כי אדם אשם במעשים שיוחסו לו. מסקנה זו חייבת להיות המסקנה ההגיונית היחידה, ברורה מעבר לספק סביר, וגוברת על כל אפשרות רציונלית אחרת..."

(ההדגשות בקו הוספו - מ.ב.נ.)

10. חשוב להתייחס גם לדברים שאמר כבוד השופט הנדל, שהוסיף הערות משלו, בפסק 3 לחוות דעתו:

"... לשיטתי, כאשר עומדות בפני בית המשפט ראיות נסיבתיות בלבד, עליו לפעול בשני שלבים. השלב הראשון הוא קביעת ממצאים עובדתיים על סמך ראיות ישירות. בשלב השני על בית המשפט לבחון האם בכוחו של מצרף הראיות הישירות, שנבחנו בשלב הראשון, להוכיח עובדות נוספות שלגביהן אין ראיות ישירות. דהיינו, האם ישנן ראיות נסיבתיות מספיקות. השאלה שעל בית המשפט לשאול את עצמו היא, כאמור, האם מסקנת התביעה בדבר קיומן של עובדות נוספות היא המסקנה הסבירה היחידה. בניגוד למבחן התלת-שלבי, שבגדרו יש לבחון האם כל אחד מן הצדדים עמד בנטל המוטל עליו - מהותי או טקטי, במסגרת המבחן הדו-שלבי נבחנות כל האפשרויות העולות מחומר הראיות. הבחינה היא על סמך כל הממצאים העומדים בפני בית המשפט, ובכללן אף התנהלותו של הנאשם במהלך ההליכים. בכך יתרונו של מודל זה, הבוחן את האפשרויות לגופן, ולא לפי זהות הצדדים".

(ההדגשות בקו הוספו - מ.ב.נ.)

ובאשר לשקרי נאשם קבע כבוד השופט הנדל, בסוף אותה פסקה: "יש לבדוק כיצד ובאיזו מידה משפיעים שקריו או שתיקותיו של הנאשם על מסכת הראיות שנפרשה בפני בית המשפט".

מן הכלל המשפטי, ליישום עובדתי בעניינו

11. כבר מהפתיח להכרעת הדין ברורה המסקנה הסופית, שלפיה נאשם 1 יזוכה, מחמת הספק, ונאשם 2 יורשע במיוחס לו. אפרט כיצד הגעתי למסקנותיי:

12. אומר כבר עתה ששוכנעתי, כי מי שירה במתלונן, הוא זה שנאסף על ידי נאשם 2 ליד ביתו של מאייסם פדילה. לטעמי הדבר הוכח מעל לספק סביר באמצעות הראיות הבאות:

א) הסרטונים שנאספו ממצלמות האבטחה, הפרושות לאורך נתיב הבריחה, מלמדים על רצף בריחה מהבאר, שם בוצע הירי, עד נקודת האיסוף על ידי נאשם 2, לידי בית פדילה (דיסקים ת/22א - יב; דיסק ת/29; מזכרים ת/18, ת/19, ת/20, ת/21 + תצ"א, ת/23, ת/36; ת/58). הפירוט המלא בעניין זה מפורט בסיכומי המאשימה, ומעבר לטענות כלליות של הנאשמים, שלא מצאתי בהן ממש, לא מצאתי איתגור אמיתי של המסקנות לעניין זה, למעט בעניין אחד, שאותו אפרט מיד. מאחר שכך, איני מפרטת את כל שלבי ההתחקות, המפורטים, כאמור, בטבלאות בסיכומי המאשימה, עמודים 3 - 5;

הטענה היחידה המתייחסת לנושא הסרטונים, שדורשת לטעמי ליבון, היא טענת ב"כ נאשם 2 שלפיה לא הוכח שהדמות שנכנסה לחדרון ב"סרטון פדילה", כשהיא מכוסת ראש, היא הדמות שיצאה ממנו כעבור זמן קצר. בעניין זה טוען ב"כ נאשם 2 שלא הוכח שאין פתח אחר לחדרון, שאולי ממנו יצא מי שנכנס אליו ונכנס אחר במקומו. ראשית יצויין, כי יש למעשה שתי פעולות של כניסה לחדר ושתי פעולות יציאה: היורה מגיע כשפניו מכוסות, הוא נושא שקית כהה בידו והוא נכנס לחדרון בשעה 20:53:45 (לפי המונה של הסרטון, שמראה, כאמור, שעה אחת מאוחרת יותר). אדם יוצא מהחדרון גלוי-פנים בשעה 20:54:04, קרי כעבור 19 שניות. לאחר שהוא הולך אנה ואנה על המדרכה, נכנס אותו אדם גלוי-פנים לחדרון בשעה 20:54:31, ויוצא אדם כשפניו מכוסות למחצה בשעה 20:54:49, קרי: כעבור 18 שניות.

כשלעצמי, אין לי כל ספק שבכל הכניסות והיציאות מהחדרון מדובר באותו אדם: ראשית, כך ניתן להתרשם מצפיה בסרטון, מהמראה הכללי של האדם המצולם, מתנועות גופו וממבנה גופו. שנית, ביציאה הראשונה, פני האדם גלויים, בשונה מרגע כניסתו, אך בעודו יוצא, הוא מסיר את הכפפות שהיו על ידיו בעת הכניסה. נוסף על כך, לבושו (למעט כיסוי הפנים) זהה לזה שהיה כשנכנס. זאת ועוד, כשאותו אדם יוצא מהחדרון בפעם השנייה, הוא אוחז בידו בד או פריט לבוש, שככל הנראה עטה על פניו וראשו בכניסה הראשונה, כשהפעם משמש הפריט לכיסוי השקית, שאותה נשא בכניסה הראשונה ושאותה הוא נושא בידו ביציאה השנייה. מעבר לכל אלה, איש לא טען שמדובר בחדרון בעל שני פתחים, מאייסם פדילה לא נשאל על השערה זו וגם אוסקר קירגיז לא נשאל על כך.

נוכח כל אלה, הוכח לטעמי מעל לכל ספק, שהאדם שנכנס לחדרון (בשתי הפעמים) הוא גם זה שיצא ממנו (פעמיים).

ב) הבדיקות שעשו החוקרים, שחזורים שביצעו ועדויותיהם מלמדים על היעדר נתיבי בריחה חלופיים (פ/42, 16 ואילך; פ/43, 12 - 28; פ/198, 16 - 25; פ/199, 6 ואילך (עדויות אוסקר קירגיז); ת/24 ו-ת/24א);

ג) עדויותיהם של חנין ואמיד פדילה, שביתם נמצא באזור נתיב הבריחה, העידו שאיש לא עבר באותו ערב דרך שטח ביתם (ת/49; ת/50; עדות גיא אדמוני, שגבה עדויותיהם פ/58, 12 - 20);

ד) על פי "סרטון פדילה", האדם שנכנס לחדרון בחצר בית משפחת פדילה הגיע למקום בריצה, כשסוג של בד

מכסה ומסתיר את פניו וראשו, הוא עוטה כפפות והוא נושא שקית או מעטפת בד. דבר זה תואם את העדויות על כך שהיורה עטה כפפות (אדם חטיב, פ/120, 6 - 8) וירה במתלונן מתוך דבר מה מכוסה שאחז בידו (אדם חטיב, פ/120, 13 - 16; עדות המתלונן, פ/127, 14 - 17). גם התנהגותו מצביעה בבירור על חשש, ועל כך שהוא במנוסה. הוא נכנס לחדרון, יוצא ללא השקית וללא כיסוי הראש, מסיר כפפותיו ומתחיל ללכת אנה ואנה על הרחוב, כמחפש דבר מה. בהמשך הוא נכנס שוב לחדרון ולבסוף יוצא, כשהבגד העליון שלו משוך מאחורה קדימה מעל ראשו, מסתיר חלק מפניו, והוא אוחז בידו דבר מה, שאותו הוא מכסה באמצעות פריט לבוש. הוא מושיט יד לעבר הג'יפ של נאשם 2, שעוצר ליד המדרכה באלכסון (בקדמת משאית גדולה שחונה מול בית פדילה), ונכנס למושב האחורי מאחורי הנהג. נאשם 2 נוסע מהמקום מיד;

ה) עדותו של מאייסם פדילה, שלפיה אותו אדם שנכנס לחדרון ביקש ממנו שיחביא אותו, מתיישבת עם המסקנה שהיה מעורב בירי (פ/78, 13; מזכר של גיא אדמוני, ת/33);

ו) על פי "סרטון פדילה", הבגדים שלבש האדם בנקודת האיסוף דומים (ובודאי שלא מנוגדים) לבגדים של מי שנראה יורה, ומי שנראה לאורך נתיב ההימלטות.

13. ואולם, **עתה יש לבדוק האם הראיות מצביעות, מעל לספק סביר, על כך שנאשם 1 הוא היורה. לטעמי, הראיות מלמדות על כך בסבירות גבוהה, אולי אף גבוהה מאד, אך נותר ספק, וממנו רשאי נאשם 1 להנות.**

14. לחובת נאשם 1 ראיה נסיבתית מרכזית אחת, והיא **תמליל תרגיל חקירה** שנערך לנאשמים במשטרה. הנאשמים הושארו בגפם, לאחר שהשוטרים הציגו בפני נאשם 2 קטע מ"סרטון פדילה". באותו קטע נראה, כמצוין לעיל, היורה כשהוא גלוי-פנים, הולך אנה ואנה, נכנס ויוצא מהחדרון, ומשוחח עם מאייסם פדילה. בשלב זה של החקירה, רק שלושה אנשים (מלבד השוטרים) יודעים שיש שלב במנוסה שבו היורה היה גלוי-פנים: היורה עצמו, מאייסם פדילה (ששוחח עימו בזמן אמת) ונאשם 2 (בעקבות צפיה בסרטון). ההקלטה (אודיו בלבד) היא באיכות נמוכה, וקטעים רבים מתוך הנאמר לא נקלטו בה כראוי. לפיכך בוצעו להקלטה (שסומנה דיסק **ת/13**) מספר תימלולים: ארבעה על ידי שוטרים דוברי ערבית (ת/11, ת/14, ת/15 ו-ת/16), אחד על ידי נאשם 2 (נ/5) ובסופו של יום, בהסכמת הצדדים, תמליל ותרגום שנעשה על ידי חברה מטעם בית המשפט, שהוסכם על הכל שתמליל זה יהיה המחייב. בקטע הרלוונטי מתוך התמליל המחייב נאמר כך:

"רמדאן: אוי אח שלי... יש מצלמות... אצל משפחת... (לא ברור)

מחמד: (לוחש - לא נשמע) ...

רמדאן: **אתה לא נראה, שום דבר, אל תניד כלום, בכלל.** רק (לא ברור) הודעה, וזהו.

'לא יודע כלום'"

אכן, דברי נאשם 2 לנאשם 1, שלפיהם הוא (נאשם 1) לא נראה, נשמעים מפלילים. מדוע יש צורך להרגיע באופן זה את נאשם 1? שהרי אם כלל לא היה במקום, לא הייתה כל סיבה שיראה בצילום. בחקירתו במשטרה בחר נאשם 1 לשמור על זכות השתיקה כשהוטחו בו הראיות, לרבות התמליל. בעדותו בבית המשפט טען נאשם 1, שלא שאל את נאשם 2 אם פניו שלו נראים, אלא שאל אם רואים את הפנים של מי שנאשם 2 אסף לרכבו (פ/207, 20 ואילך; פ/278, 27 ואילך). לדבריו, השאלה באה מאחר שהשוטרים אמרו לנאשם 2 שמי שנראה בסרטון הוא אחיו, נאשם 1. נאשם 1

הציע (לטענתו) לנאשם 2, שינסו לראות מי זה ויסייעו למשטרה, ונאשם 2 אמר לו שלא יגיד כלום, כי הם עשויים לסבך עצמם עם אנשים אחרים בטירה (פ/279, 11 ואילך). נאשם 2 בעדותו הראשית לגבי השיחה הזו העיד כך: "את האמת שאח שלי היה סקרן מאוד כדי לדעת מי שעלה איתי לרכב, אז רציתי לדעת אם הוא יראה אותו הוא יכיר אותו, אם רואים אותו. אז אמרתי לו: 'אתה לא מדבר כלום' בכוונה שבאמת לא יצביע על הבן אדם אם הוא מכיר אותו, כי לא רוצים להסתבך, כי ראינו שזה דבר לא פשוט. כאילו להצביע על בן אדם שירה בבן אדם ולהתחיל לפתוח סכסוכים עם כל מיני אנשים. אז אמרתי לו: 'אל תדבר. כאילו, אם אתה מכיר אותו, אל תגיד'. לא רוצים להסתבך. זה באמת נתתי לו את העצה הזו. אולי יצאתי מטומטם שאמרתי לו את זה, אבל אמרתי לו את זה בתור סיטואציה שהיא באמת מאוד מפחידה, מאוד מוזרה ואמרתי לו את הדברים האלה" (פ/332, 29 ואילך). בחקירתו הנגדית הסביר שנאשם 1 שאל אותו על זהות האדם שנראה בסרטון, "ואני אומר לו אתה לא נראה כאילו, למה אתה חופר, זה כל העניין שלי, אתה לא שמה" (פ/440, 7 - 11).

יש לומר כי ההסברים של שני הנאשמים דחוקים, ואינם מתיישבים היטב עם המילים המפורשות שנשמעו (גם לפי התמליל **נ/5** שערך נאשם 2 עצמו, שלגבי הקטע הזה רשם שנאמר: "אתה לא נראה בכלל, אל תגיד כלום (מילה לא ברור)"). מדובר ללא ספק בראיה בעלת גוון מפליל, "מחשידה" (בלשון פסק דין **קריאף**, פסקה 98), שיכולה להצטרף לראיות "מחשידות" נוספות, אך קשה לומר כי מדובר בראיה שמבחינת עוצמתה, מהימנותה ודיותה, ניתן להשתית עליה לבד ממצא עובדתי מוחלט. לא ניתן לשלול לחלוטין את ההסברים של הנאשמים לאמור בהקלטה, וכאשר מדובר, כאמור, בהקלטה שרק חלקים ממנה ניתנים לפיענוח, לדעתי לא ניתן להשתית עליה מסקנה חד משמעית.

15. אמשיך, אפוא, ואבחן את הראיות הנוספות שעומדות כנגד נאשם 1 ומזהות אותו כיורה:

א. **המתלונן, מ נ**, לא ראה את פניו של מי שירה בו, שהיה רעול פנים. עם זאת, **כשהוצג לו "סרטון פדילה"**, **זיהה את נאשם 1 כמי שנראה שם גלוי-פנים**. לדעתי, קשה מאד לתת ל"זיהוי" הזה משקל רב, ממספר טעמים:

i. חשוב לזכור, כי מיד בסמוך לאחר הירי המתלונן זיהה אחר - **מואמן סמארה** - כמי שירה בו (**ת/54**). הוא גם הסביר למשטרה כיצד הוא יודע שהיורה הוא אותו סמארה: לפי מבנה גופו, נוכח סכסוך שקיים ביניהם, שבמסגרתו סטר נ לסמארה יומיים קודם, ולפי צורת ההליכה של סמארה. סמוך לאחר מכן חזר בו מ"זיהוי" זה, וכאשר זיהה את נאשם 1 בסרטון כיורה אמר שראה את פניו במצלמה, והוא מכיר אותו ו"אין אף אחד דומה לשני" (פ/129, 20 ואילך);

ii. המתלונן הסביר את העובדה שסמוך לאחר הירי זיהה את סמארה כיורה בכך שלסמארה ולנאשם 1 יש אותו מבנה גוף, ועם סמארה היה לו סכסוך "טרי" (פ/130, 3 ואילך);

iii. בניגוד לדברי המתלונן, שרואים את הפנים של נאשם 1 בסרטון (פ/129, 20 - 28), איש אינו טוען שניתן לראות את פניו (הגלויות) של האדם ב"סרטון פדילה" בצורה ברורה (הגם שבחלק מהזמן הן מופנות למצלמה). אפילו השוטר שזיהה את נאשם 1 בסרטון (ר' בסעיף קטן ב להלן) ציין שאין רואים פנים, אלא פרופיל, והוא זיהה אותו על פי הפרופיל (פ/21, 7 - 10). גם בית המשפט, בצפייה באותו סרטון, ולאחר לא מעט "שעות נאשם" באולם, יכול לראות שיש דמיון בין הדמות בסרטון לנאשם 1, אך

הצילום הוא ממרחק, וממנו ניתן לראות מבנה גוף ותווים כלליים (ובאלה אין נאשם 1 או המצולם
נבדלים בדבר מה בולט מאנשים רבים מאד שהם רזים, מזוקנים למחצה ובעלי גובה ממוצע), אך לא
ניתן לזהות ממש את הפנים;

iv. כאשר היה בבית החולים, עודכן המתלונן על ידי אחיו שראו במצלמות שמי שפגע בו הם הנאשמים,
וכי המשטרה עצרה אותם. "הגיע לי עדכון של זה, כשעליתי לחדר, באותו רגע בשעה 12, בחצות,
התקשרו אלי אחים, באו אלי, ראו את זה במצלמות גם בדקה שהם באו אלי לבית חולים והחשד הפך
עליהם" (פ/156, 28 עד פ/157, 14 וכן פ/162, 5 - 13). לפיכך, כאשר זיהה בחקירתו את נאשם 1
כדמות שנראית גלויית-פנים ב"סרטון פדילה", היה זה לאחר שכבר ידע שהחשד נפל על הנאשמים וכי
הם נעצרו;

v. עדותו של המתלונן אופיינה בתשובות מתריסות, בתשובות נחרצות בנושאים שקודם לכן העיד עליהם
בצורה הפוכה, ובאופן כללי, עדותו הייתה מאד "צבעונית" ודרמטית. כך העיד בצורה נחרצת, בניגוד
לאמירה הראשונית (והמנומקת) שלו שמואמן סמארה ירה בו, כי כבר בליל הירי ידע שמי שירה בו הוא
נאשם 1, ובמענה לשאלת התובעת למה שהנאשמים יירו בו, השיב: "כי לפני שנה ומשהו קודם כל הייתי
בסכסוך איתם וירו על הבית שלנו ואחרי שנפל המטוס הרוסי שהתפוצץ, התחלתי לתמוך נגד דאע"ש
ונגד כל הטרור, והתחלתי לפרסם פרסומות וזה, וזה עיצבן אותם כי הם תומכים בטרור" (פ/128, 7 -
14). במהלך העדות, הערתי למתלונן כי עליו להשיב לשאלות, עליו לתת לסנגור להשלים את השאלות,
וכי אל לו להשיב בהתרסה (פ/135, 20 - 22). נאלצתי להעיר לו מספר פעמים על כך שהוא מתפרץ,
צועק ומדבר בצורה לא נאותה (פ/148, 16 - 20). כאשר נשאל על ידי הסנגור מדוע, כשנאמר לו על
ידי אחיו שמי שירה בו זה נאשם 1, בחר לצלצל אליו בשעה 3:00 לפנות בוקר (במקום, לדוגמא,
לצלצל למשטרה), השיב: "רציתי להגיד לו בוקר טוב. מה למה? רציתי לדעת איפה הבן אדם, הבן אדם
לא ענה לי בא אלי ועמד לידי 2 דקות ונעלם" (פ/158, 14 - 18). לא ניתן להתעלם מאופן מתן
העדות, המקשה על ברירת הבר מהתבן, האמת מההגזמה. כך, למשל, כשנשאל על ידי הסנגור כמה
פעמים בעברו היה עצור במשטרה, השיב: "זה לא קשור.. אתה לא אחראי על החיים שלי ומה אני
אעשה. הוא פה בשביל לשאול על התיק ולא על הפרטיות שלי. אני נעצרתי מיליון פעם, אבל תביא לי
תיק אחד ששפטו עליי מעצר, תראה בכל התיקים שלי שאני בחוץ ולא בפנים. אני לא בנאדם של כלא,
עברתי בעיות. אני לא עבריין או עובר על החוק, אני נעצרתי כמה פעמים והשתחררתי" (פ/135, 17 -
22). בדיון העוקב הבהיר שכמובן לא נעצר מיליון פעמים, "אין מי שנעצר מיליון פעם" וענה כך כי
"השאלה שלך לא בעניין" (פ/133, 30 - 33). הוא הסכים שאמר למואמן סמארה, במסגרת הסכסוך
איתו, שהוא "עם השב"כ" והסביר: "שבנאדם בא אלי כל יומיים, אח שלו נעצר על תיק בטחוני, והוא
חושב שאני לא יודע מה במדינה, נתתי לו סטירה ואמרתי לו שילך לאנשים של אל אקצא. זה לא מעניין
אותי, אני אמרתי שאני אוהב את המדינה, גר במדינה, ואני עם הצבא ועם השב"כ. מה זה קשור לעניין"
(פ/136, 2 - 7). המתלונן העיד על עצמו כאדם רגוע, וכשאמר לו הסנגור, בהקנטה, שהתנהגותו בבית
המשפט אינה מעידה על כך, השיב: "גם בהתנהגות שלך לא נראה שאתה עורך דין. אתה מתאים ללכת
לעבוד בבית קפה למזוג קפה. לא התכוונתי לפגוע בך" (פ/142, 25 - 29);

vi. עוד חשוב לציין, כי מעדות המתלונן עלה כי יש לו סכסוכים לא מעטים (ר' למשל - פ/145, 5 עד
פ/146, 1), ולכן קשה להצביע דווקא על הסכסוך שהיה עם משפחת הנאשמים (שלטענתם הסתיים

בסולחה, אך הסכם סולחה לא הוצג), כסכסוך שהיווה המניע או העילה לירי.

נוכח כל האמור, לא אוכל לתת משקל רב לכך שהמתלונן זיהה את האדם שנראה ב"סרטון פדילה" כנאשם 1.

ב. הבלש אדהם אבו סעדה זיהה אף הוא את נאשם 1 כמי שנראה ב"סרטון פדילה" [מזכר ת/10 מיום 6.3.16], וציין כי "אני מזהה אותו ע"פ פנים שלו ולא יכול להיות שמדובר באדם אחר". בלש זה הוצב במשך תקופה מסוימת בשכונת "המחס" בטירה, שכונה הידועה לדבריו כשכונה בעייתית, וזאת בשל סכסוך בין משפחת הנאשמים למשפחה אחרת בשכונה. לדבריו, הסכסוך הוביל להצבת ניידת משטרה 24 שעות למשך מספר ימים בשכונה, והוא הוצב בה כמה פעמים (פ/20, 25 - 30), ולכן מכיר היטב את נאשם 1. עוד העיד כי הוא עובד במשטרה מזה חמש שנים ומוצב בתחנת טירה בתפקיד בלש. במסגרת חקירת התיק התבקש לצפות ב"סרטון פדילה", וזאת מאחר שהוא מכיר את נאשם 1 מעבודתו בתחנה. עובר לצפייה ב"סרטון פדילה", ערך חיפוש בביתם של הנאשמים. ממזכר ת/40 עולה כי השתתף במעצרו של הנאשמים ביום 24.2.16 בשעה 03:10. מעדותו אף עולה כי במסגרת חקירת תיק זה, הוא ביצע שחזור של הארוע בתפקיד היורה (ביום 8.3.16, לאחר כתיבת מזכר הזיהוי ת/10, כעולה ממזכר ת/25) ותרם את תרגיל החקירה ת/13. ואולם, גם כאן, לאחר שצפיתי מספר רב של פעמים ב"סרטון פדילה", דומני כי זיהוי על ידי בלש שידע מי החשודים בתיק, שהשתתף במעצרו ושידע שנאשם 2 זוהה כמי שאסף את היורה, לא יכול לשמש בסיס איתן דיו לקביעה שהיורה הוא נאשם 1, אף אם הוא מכיר את נאשם 1. יותר מכך: אבו סעדה עצמו אישר כי בסרטון לא רואים פנים, אלא פרופיל, והוא זיהה את נאשם 1 על פי הפרופיל (פ/21, 7 - 10).

ג. הבגדים שלבש היורה, על פי סרטוני מצלמות האבטחה, דומים לאלה שלבש נאשם 1 באותם סרטונים שצולמו סמוך לביתו, שבהם אין ספק כי הוא זה שמצולם. הנאשם לבוש בגופיה ארוכה וכהה. בגדים אלה דומים, כאמור, לבגדים שלובש היורה כפי שהוא נראה לאורך נתיב הבריחה, ככל שניתן להבחין, ובהגיעו לנקודת האיסוף, כעולה מ"סרטון פדילה"^[6]. מי שתיאר את היורה תיאר אותו כלובש "בגדים שחורים ארוכים" (עדות השוטר צ'איו אלפונסו מיס"מ טירה, פ/51, 13 - 14). ואולם, כפי שניתן להיווכח, אן מדובר בפריטי לבוש ייחודיים, ועל כן לא ניתן על סמכם להגיע לכלל מסקנה משמעותית.

ד. המאשימה טוענת לדמיון רב בין היורה, שנראה ב"סרטון פדילה", לבין נאשם 1, הן מבחינת מבנה גופו וחזותו הכללית, הן מבחינת צורת הליכתו. התובעת מזכירה שנאשם 1 סובל, כפי שהוא עצמו העיד (פ/202, 5; פ/204, 1 - 7; ת/1, שורה 10; ת/32, עמוד 1, שורה 19 ואילך) מפריצת דיסק, וקשה לו לעמוד/ללכת/לרוץ.

לשם בחינת הדמיון (וכן כדי לדובב את נאשם 2 לדבר, כנראה על ידי עשיית מצג שאחיו, נאשם 1, הודה ושיחזר את הבריחה (פ/342, 31)), עשו החוקרים "שחזור" מדומה עם נאשם 1, שבו לקחו אותו לחדר בחצר משפחת פדילה שסמוך לנקודת האיסוף, המקום שנראה ב"סרטון פדילה", אמרו לו לאן ללכת והסריטו אותו (ת/27; ת/34; פ/47, 11 - 14; פ/58, 23 ואילך; פ/64, 16 ואילך; פ/95, 14 - 21). דיסק ה"שחזור" סומן

עמוד 16

ת/31 [אחד מתוך שלושה דיסקים], **וסרטון "השחזור המדומה"** נמצא בקובץ ch01-2016-02-29-21-13-48, בדקה ה-21:18:17 עד 21:21:50. התובעת טוענת שניתן לראות דמיון בין היורה, הנראה ב"סרטון פדילה" לנאשם 1 בסרטון ה"שחזור המדומה", וכך העיד אוסקר קירגיז (פ/47, 12 - 14). לדברי התובעת, גם ניתן להבחין בצליעה מסויימת אצל היורה, כעולה מסרטוני האבטחה.

כפי שכבר ציינתי לעיל, בהתייחס לעדותו של המתלונן, אף אני צפיתי ב"סרטון פדילה" מספר פעמים, וכך גם צפיתי בסרטון "השחזור המדומה", **ת/31**, מספר פעמים. אין לחדד - יש דמיון בין הדמות ב"סרטון פדילה" לנאשם 1, ויש גם דמיון רב בין הדמות ב"סרטון פדילה" לנאשם 1, כפי שצולם בסרטון "השחזור המדומה", באותו מקום ובשעה דומה (מבחינת תנאי אור וחושך). עם זאת, הצילום הוא ממרחק וניתן לראות מבנה גוף ותווים כלליים, אך לא ניתן לזהות ממש את הפנים. אשר לטענה בדבר צליעה - באותו קטע ב"סרטון פדילה", היורה מגיע לאחר ריצה ממושכת, נכנס לחדרון, יוצא, הולך הלוך ושוב על הרחוב, מספר צעדים לכל צד, כמחפש דבר מה (כנראה את מי שאמור לאספו), וקשה מאד להבחין בדפוס הליכה או בצליעה. בודאי שלא אוכל לקבוע שאכן קיים קושי בתנועה המתיישב עם עדות הנאשם על כך שיש לו פריצת דיסק וקשה לו לעמוד או ללכת. בסרטון "השחזור המדומה", נאשם 1 מובל אזוק על ידי שוטר, כך שגם שם קשה להתרשם מדפוס ההליכה הטבעי שלו. סיכומי של דבר, חרף הדמיון הכללי לנאשם 1, לא ניתן לומר בצורה חד משמעית שהיורה הנראה ב"סרטון פדילה" הוא נאשם 1.

ה. כפי שיתברר בהמשך, אני מגיעה למסקנה על יסוד כלל הראיות, שנאשם 2 ידע שהוא אוסף את היורה. משכך, **עובדת היותם של הנאשמים אחים** יש לה משקל מסויים, כראיה נסיבתית, אך אין לה משקל מכריע ונאשם 2 יכול היה לרצות לסייע לאחר המקורב לו, שאינו נאשם 1. לפיכך גם לראיה זו אין משקל שיכול להביא את ראיות התביעה עד כדי מאסה קריטית, שתוביל להרשעה.

16. בהתייחס לטענת המאשימה על חוסר אמינותו של מאייסם פדילה, אני מקבלת את עדויות השוטרים **גיא אדמוני ואוסקר קירגיז**, ואת האמור במזכר שרשם אדמוני (פ/57, 24 ואילך; פ/60, 27 ואילך; פ/94, 25 ואילך; פ/105, 11 - 20; **ת/33**), כי פדילה לא רצה למסור עדות ואמר שהוא מפחד, ואמר שאינו יכול לזהות איש, ואני מעדיפה עדויות אלה על פני עדותו של פדילה, שלפיה לא ביקשו ממנו לבוא ולהעיד אף שאמר לחוקרים כי אם יראו לו צילום של היורה, יתכן שיוכל לזהותו (פ/78, 21 ואילך; פ/80, 1 - 4; פ/81, 1 - 25). זאת, בין היתר, משום שהדברים נתמכים בהודעה שנגבתה מפדילה עת נלקחו ממנו מצלמות האבטחה, והוגשה בהסכמה (**ת/45**), שם אמר במפורש (שורה 23) כי הוא מבקש שלא לבוא לשום עדות, כי הוא לא קשור לכלום. אומנם היו מחדלי חקירה בעניין זה, של אי רישום מדוייק לגבי הפניות לפדילה וסירובו להעיד (פ/61, 5 ואילך; פ/94, 31 עד פ/95, 13; פ/104, 17 - 25), אך אלה לא פגמו באמינות דברי השוטר, כאמור. אני גם לא מאמינה לפדילה כי לא שוחח עם היורה (פ/78, 15 - 20), שכן בסרטון ניתן לראות שהם משוחחים. עם זאת, העובדה שמאייסם פדילה לא רצה למסור עדות, ושהוא משקר בנוגע לשיחה עם היורה, אינה יכולה להצביע על כך שהיורה שאותו פגש היה נאשם 1 דווקא. גם הכחשתו כי הוא מכיר את הנאשמים וכי ראה אותם אי בעבר (פ/76, 28 עד פ/77, 7; פ/83, 10 - 15), הכחשה שהיא בלתי סבירה נוכח קרבת מקום המגורים שלו ושל הנאשמים, ונוכח פנייתו להורי הנאשמים בבית המשפט (פ/84, 4 - 20), אינה יכולה לשמש בסיס למסקנה כי נאשם 1 הוא היורה. עצם הפחד של פדילה, והיעדר רצון להסתבר, אינם מעידים על נאשם 1 דווקא כיורה.

17. עניין **הסכסוך**, שיכול היה לשמש ראיה נסיבתית נוספת, לא הודגש עוד בסיכומי המאשימה, ולא בכדי. הנאשמים טענו כי היה סכסוך עם משפחת דלעונה, משפחתו של המתלונן, ב-2014, אך הדברים לא קשורים למתלונן עצמו או לנאשם 1 בעצמו (פ/326, 3 ואילך). נאשם 1 העיד שהסכסוך היה בין המתלונן לנאשם 2 ואילו לו עצמו יש יחסים "חבל על הזמן" עם המתלונן והוא "שכן רגיל" (פ/204, 13 - 21). יוזכר, כי מיד לאחר אָרוע הירי הגיעו הנאשמים לבקר את המתלונן בבית החולים, לטענתם משום שאביהם אמר להם ש"זה לא יפה, צריך לבקר אותו" (עדות נאשם 2: פ/325, 20 - 23), ולטענת המתלונן "להרחיק את עצמם מהחשד" (פ/128, 27). דבר קיומו של סכסוך בעבר עלה גם מעדות השוטר **אדהם אבו סעדה**, שהוצב ליד בית משפחת הנאשמים בעבר בשל החשש שהסכסוך יתלקח, אך מדבריו עולה שהיה סכסוך בין משפחת הנאשמים ל"משפחה אחרת" והוא אינו מציין איזו משפחה (פ/20, 25 - 30). מעדות המתלונן עלה שיש לו סכסוכים נוספים, מלבד הסכסוך עם משפחת הנאשמים. לאור כל אלה, ובהעדר ראיה לסכסוך פעיל כיום בין הנאשמים למתלונן, קשה לייחס דווקא את הסכסוך הזה כמניע לירי, ואיני נותנת לנושא זה משקל ממש.

18. עד כאן הראיות שהעמידה המאשימה, ללא התייחסות לגרסת הנאשם. מדובר בצירוף שיש בו רמה גבוהה של חשד, אך לא ניתן לומר שדי בכך להרשעה. עם זאת, על פי מבחני **פסק דין קריאף**, גם לפי מבחן הרוב (פסקה 123) וגם לפי מבחן של השופט הנדל, יש לבחון בתוך כל המכלול גם את גרסת הנאשם, כאשר עוצמת הנטל המועבר לכתפי הנאשם בהמשך תושפע מחוזקה של המסקנה המפלילה שהציעה התביעה בשלבים הקודמים. נבחן, אפוא, את גרסתו.

19. נאשם 1 טען שלא היה מעורב כלל באָרוע, וכי היה במסגד הישן באותן שעות. לדבריו, השתתף גם בתפילה האחרונה, תפילת עשא', (המתחילה, לפי עדויות איש הדת **יוסף פדילה (סאסא)** ואחרים, באותה תקופה של השנה, בשעה 19:00 ומסתיימת ב-19:30), וגם בשיעור הדת שמתקיים אחריה (מ-19:30 עד 20:00), וגם בשלב הכיבוד והקפה שאחריו.

האליבי שמסר הנאשם הופרך. האנשים שאת שמותיהם מסר ככאלה שיאמתו את היותו במסגד בתפילה ובשיעור שאחרי התפילה - לא עשו כן: **חריס חטיב** העיד כי באותו ערב כלל לא התפלל במסגד בטירה, אלא היה בבית ברל (פ/35, 3 עד פ/40, 3); **יוסף פדילה** [המכונה גם יוסף סאסא - פ/38, 8], איש הדת, התפלל אכן באותו יום במסגד בזמן הרלוונטי. הוא העיד שהתפילה האחרונה (שבה ראה שהנאשם השתתף) מתקיימת באותו מועד בשנה בין 19:00 ל-19:30, ולאחר התפילה נערך שיעור דת, שאורך כחצי שעה, ואחר כך שותים קפה במשך כחצי שעה נוספת, אך הוא עצמו לא ידע לומר עד מתי היה נאשם 1 במסגד (**ת/46**; פ/85 ואילך); **מוחמד אבו חייט** ציין כי הוא אכן מתפלל במסגד הישן, אך זאת בכל יום מלבד ימי שלישי וחמישי, שבהם הוא נמצא במקום אחר, והאָרוע דן היה ביום שלישי, ולפיכך לא היה במסגד. הנאשם לא ידע למסור שמות נוספים של עדי אליבי, והשמות שמסר היו של בעלי תפקידים, שלגביהם יכול היה להניח שהיו במסגד באותו יום. כך מסר הנאשם את שמו של **מוחמד עקפה**, שהיה אחראי על הכיבוד במסגד כל אותו שבוע, כעד אליבי. עקפה הודיע לסנגור כי אינו זוכר פרטים לגבי אותו יום ולגבי נוכחות הנאשם במסגד, ולאחר שנסינות להביאו לעדות לא עלו יפה, הסתפקו הצדדים בהצהרת העובדות הנ"ל לפרוטוקול. עד אליבי נוסף שזומן להעיד מטעם ההגנה הוא **מרוואן עבד אלחי**, שטען שהוא זוכר את היום במדויק, העיד שהוא יצא מהמסגד לאחר התפילה וראה שנאשם 1 נשאר לשיעור (פ/315, 33]. בעודו מחוץ למסגד שמע לטענתו ירי חלש, והלך הביתה. כשנודע לו שנאשם 1 נעצר בגין האָרוע פנה מיוזמתו לאביו של הנאשם והציע עזרתו. לדבריו, נאשם 1 נוהג לשבת בשיעורים המתקיימים לאחר התפילה, בין שלוש לארבע פעמים בשבוע [פ/315, 8 - 9], יחד עם מתפללים צעירים נוספים. הוא הוסיף כי יש בשיעורים הרבה משתתפים, אך אינו מכיר את כולם. לשאלת התובעת ידע למסור רק שמות

של מתפללים ותיקים, כאלה שהם גם בעלי תפקיד כלשהו במסגד. כאשר נשאל מדוע נאשם 1 לא ציין את שמו כמי שראה אותו בזמן התפילה ביום האָרוּע, השיב שבאותו היום לא שוחח עם נאשם 1, ומשכך הנאשם בטח לא ראה אותו [פ/316, 28 - 29], אך הוא ראה את נאשם 1 יושב שם. הוא אף לא ידע להסביר מדוע, אם הוא אכן ראה את נאשם 1 במסגד במועד הירי, לא פנה למשטרה למסור עדות, חרף העובדה כי ידע שהוא עצור. הוא טען כי פנה לאביו של הנאשם לפני שמונה או תשעה חודשים.

כאשר הוטחה בנאשם הטענה כי איש מעדי האליבי שציין בחקירה לא תמך בעדותו, הוא הסביר כי לגבי חריס חטיב (שהיה בבית ברל) הוא אמר בחקירתו רק שאולי היה במסגד. לגבי מוחמד אבו חיט טען שאולי אבו חיט משקר. הוא זוכר שישב מולו בשיעור (פ/229, 1 ואילך). הוא טען שחבל שלא לקחו את מצלמות האבטחה מהמסגד הישן, שאז היו רואים אותו יוצא מהמסגד בתום השיעור, אך אוסקר קירגיז העיד שבמסגד הישן יש רק מצלמה אחת והיא פונה לכיוון ההפוך מביתו של הנאשם. אוסקר הוסיף שהוא עצמו סרק רגלית את כל שכונת המחס ואין מצלמה שלא נבדקה (פ/107, 27 ואילך).

הסבריו של הנאשם היו קלושים וניתן, כאמור, לקבוע שהאליבי שמסר - הופרך. לכל אלה ניתן להוסיף גם, שאף שתפילת עשאי' החלה באותו יום בשעה 19:00, ונאשם 1 טען שהיה בה, ואף טען בהודעתו הראשונה במשטרה שהיה במסגד מ-18:45 ועד 20:15, הוא נראה במצלמות האבטחה סמוך לביתו בשעה 19:13, יוצא ברכב המזדה (ת/22, מצלמה 2; פ/220, 24 עד פ/221, 3). הנאשם הסכים ש"יכול להיות" שזה הוא שנראה בסרטון נוסע עם המזדה. תחילה אמר שהוא תמיד מגיע בזמן לתפילה, אך בהמשך אמר שאולי באותו יום איחר (פ/221, 6 עד פ/222, 29).

20. התנהגות הנאשם בחקירותיו לא מוסיפה, אף היא, לאמינותו. הנאשם סירב לחתום על כל הודעותיו. בחקירתו הראשונה והשנייה, הוא השיב לחלק מהשאלות באופן מתחמק כך שתחילה טען כי הוא אינו יודע או אינו זוכר, ובהמשך, לאור שאלות החוקרים, שינה את תשובותיו. כך למשל בחקירתו השנייה נשאל מתי הגיע למסגד ביום האָרוּע, כפי שהוא טען, ולכך השיב "לא זוכר בדיוק. לא זוכר באיזה שעות" (ת/2, עמוד 2, שורה 10). רק בהמשך, כאשר החוקר עימת איתו עם העובדה, שאם הוא לא יודע מתי היה במסגד, כיצד הוא יכול לטעון שהיה בזמן הירי במקום אחר, הנאשם "נזכר" ומסר תשובה. כאשר נשאל שאלות לגבי הטלפון הנייד הקיים ברשותו, התחמק ממרבית השאלות וטען שאינו זוכר לתת לגביו פרטים, כגון מספר הטלפון וכדומה. כך גם לא זכר לאחר שחזר, לכאורה, מהתפילה, מתי או היכן פגש בנאשם 2. הוא אף לא זכר באיזה רכב נסעו לבקר את המתלונן בבית החולים ואיפה הוא ישב ברכב. לאלו יש להוסיף כי החוקרים הטיחו בנאשם תמונות מתוך מצלמות האבטחה השונות שנתפסו, שבהן נראה רחוב הגישה לביתו של הנאשם, הרכב המשפחתי שבו נסע נאשם 2, כניסה לביתו של מאייסם פדילה והגעתו של נאשם 2 לאסוף את היורה - לכל אלו השיב הנאשם כי אינו מזהה את המקומות או האנשים בסרטונים או את הרכב המשפחתי - הגם שברור שלפחות חלק מהמקומות הוא מכיר ומזהה, שכן מדובר ברחובות הסמוכים לביתו. התנהגות זו מלמדת כי הנאשם בחר מתי לשתף פעולה עם חוקריו ומתי לא. בהמשך החקירות, השלישית והרביעית, הנאשם סירב לשתף פעולה עם החוקרים ואמר לכל השאלות שנשאלו כי הוא אמר כבר הכל ואין לו מה להוסיף. בהמשך שמר על זכות השתיקה ולא השיב על אף שאלה, למעט שתיים, שבהן טען כי הוא חף מפשע ולא מאמין במשטרה.

21. אשר לעדות הנאשם בבית המשפט, בחקירתו הנגדית הנאשם התנהל באופן דומה לדרך שבה התנהל

במשטרה, עת השיב לשאלות התובעת. הוא התחמק ממתן תשובות לגבי האופן שבו השיב לשאלות החוקרים בחקירותיו. הוא חזר על כך שהוא אינו מזהה את המקומות שהוצגו לו בסרטונים, למשל כאשר נשאל על תמונה שהוצגה לו בחקירתו השנייה מתוך אחת ממצלמות האבטחה, חזר וטען כי הוא אינו מזהה את המקומות: "אני חושב שזה מול הבית שלנו [...] איזה רחוב? תגידי איזה רחוב אני לא זיהיתי [...] כל הכבישים של טירה דומים לכבישים האלה [...] אני רואה דמות בן אדם אבל לא רואה את אח שלי פה [...] אני לא מזהה (הכוונה לנאשם 2 - מ.ב.נ.)" (פ/321, 7 ואילך). בהמשך נאשם 1 אישר כי רואים אותו בסרטון אבטחה בשעה 20:49 חוזר לשכונה מלווה באביו (פ/244, 9), ובהמשך אף אישר כי נכח שם גם נאשם 2 (פ/254, 33), אך כאשר נשאל מדוע בחקירתו השנייה במשטרה לא זכר להגיד זאת וכעת הוא משיב, אמר: "לא זוכר מתי פגשתי, לא זוכר אותו אבל איפה שפגשתי אותו זה בשכונה כאילו" (פ/255, 16). גם בבית המשפט ניתן היה לראות כי הנאשם השיב לשאלות התובעת באופן מתחמק, ולא נתן תשובה ברורה וחד משמעית. לא זו אף זו, כמה שורות לאחר מכן, הוא עומת עם כך שבניגוד אליו, נאשם 2 טען בחקירתו כי אסף את נאשם 1 במסגד או בסביבתו, ולכך השיב "לא זה לא מהמסגד" (פ/255, 25), כלומר בעת שהוטחו בו ראיות ספציפיות, בחר הנאשם להשיב על שאלות ולהגיד משהו מלבד "לא יודע" או "לא זוכר", אך בהמשך, כאשר נשאל מה היה אחר כך, מתי נסע לבקר את המתלונן בבית החולים, שב והעיד כי אינו זוכר בדיוק מתי נסעו. לאלה יש להוסיף כי הנאשם לא זכר לספר מה נאשם 2 סיפר לו על מה שהתרחש בארוע עם המתלונן (פ/256, 26 - 33). תמונה בעיני העובדה שהנאשמים שוחחו על ארוע, שאמור היה להיות חריג לאורחות חייהם, ונאשם 1 אינו זוכר מה סיפר לו אחיו. לאלו יש להוסיף שכאשר הוא נשאל לגבי מה הוא יודע על הארוע, הוא לא טרח לספר מה שנאשם 2 אמר לו, והדברים עולים לראשונה בחקירתו בבית המשפט (פ/271, 16 ואילך). עובדה זו תמוהה גם נוכח העובדה שגרסת נאשם 2 היא שנהג בגבורה ובאזרחות טובה בארוע, ולכן לא ברור מדוע ימאן נאשם 1 לספר זאת לחוקרים. בהמשך הנאשם התייחס לתרגיל החקירה **ת/13**, ודווקא כאן בחר להסביר את עצמו. לשיטתו, המילים "אתה לא נראה" נאמרו בהקשר שאחיו אמר לו שגם אם הוא מזהה את האנשים בסרטוני אבטחה, שלא יגיד, כדי לא להסתבך. לטענתו, נאשם 2 התכוון כשאמר זאת לכך שהוא (נאשם 1) לא נראה, כלומר זה הרי לא הוא, אז שלא יגיד כלום לחוקרים על מנת שלא לסבך אחרים, לא להלשין (פ/279, 7, 12 - 21, 29 - 31). התנהגות זו גם בבית המשפט וגם בחקירותיו מלמדת כי נאשם 1 נתן מענה לשאלות החוקרים באופן סלקטיבי בלבד, על פי רצונו ובהתאם לראיות שהוצגו לו, ומשכך - קיים קושי לתת בעדותו אמון.

מחדלי חקירה

22. זה המקום להתייחס למחדלי חקירה. יש מספר פעולות בסיסיות ביותר, שהמשטרה לא ביצעה, ולטענת הנאשמים, העדרן פגם קשות בחקירה.

המחדל הראשון מתייחס לאי ביצוע מחקרי תקשורת לגבי הטלפונים הניידים של הנאשמים. ההגנה טענה כי אילו בוצעו מחקרי תקשורת כאלה, הייתה לממצאים חשיבות. מצאתי כי יש ממש בטענה, שכן אילו נמצאה שיחת טלפון בין הנאשמים, שנערכה בין שעת הירי לשעת האיסוף, היה הדבר מחזק משמעותית את ראיות התביעה. בהקשר זה יש לזכור כי נאשם 1 טען שהיה באותה עת במסגד, כך שקשה היה להסביר שיחה יוצאת לנאשם 2 באותה שעה, אילו נמצאה כזו. פרט חשוב נוסף מתייחס לאותה תאונה שעשה נאשם 2 עם רכבו, בדרכו לנקודת האיסוף, שהוזכרה לעיל. הנהג האחר והנאשם שוחחו ונאשם 2 המשיך בדרכו, אך הדעת נותנת, כי אם היורה ונאשם 2 קבעו שעת איסוף, ונאשם 2 התעכב באופן בלתי צפוי, ניתן היה לראות התקשרות טלפונית בין היורה לנאשם 2. אוסיף, כי ב"סרטון פדילה" נראה היורה הולך הלוך ושוב ברחוב שמחוץ לבית פדילה, נראה כמחפש מישהו, וכבר ציינתי שהדבר עולה בקנה אחד עם כך שחיפש

את מי שאמור היה לאספו. משלא מצא את מי שחיפש, נכנס שוב לחדרון ויצא כעבור כ-15 - 20 שניות, פרק זמן שיכול היה להספיק לעריכת שיחת טלפון קצרה לביורר מיקומו של האוסף. זמן קצר אחר כך הגיע נאשם 2 ואספו. ברור, אפוא, כי אילו נמצאה שיחת טלפון בין הנאשמים באותן דקות, היה הדבר רב-משמעות ומשקל.

אוסקר קירגיז נתבקש להסביר מדוע לא בוצעו מחקרי תקשורת לגבי הטלפונים הניידים של הנאשמים והשיב כי מדובר בשני אחים, המדברים כל הזמן; עוד הוסיף, כי היורה לא נצפה מדבר בטלפון לאורך כל נתיב הבריחה (המצולם). קירגיז לא זכר אם בזמנו היה להם את מספר הטלפון של נאשם 1 באותה עת, וממילא - גרסאות הנאשמים נסתרו על ידי ראיות אחרות. שיחת טלפון לא הייתה מועילה, לדעתו, לאשש או להפריך את גרסאותיהם (פ/93, 4 ואילך). התובעת בסיכומיה גם הפנתה לכך שאין מחלוקת, כי שני הנאשמים שהו יחד סמוך לפני הירי ואף נצפו במצלמות האבטחה חוזרים ביחד לביתם בשעה 18:00, ולכן לא היה טעם בעריכת מחת"קים.

כפי שציינתי, אני סבורה אחרת ומדובר לטעמי בחסר משמעותי, אך זהו חסר שאינו פוגע בהגנת מי מהנאשמים, אלא בראיות התביעה. כאמור - יש מספר דקות קריטיות (ולא לאורך כל היום), בין הירי לאיסוף, שאילו נמצאה בהן שיחה בין הנאשמים, היה הדבר משמעותי. אציין עוד, כי נוכח העובדה שמכשיר הטלפון של נאשם 2 נתפס על ידי המשטרה, והתקבל לגביו צו חדירה, תמוה עוד יותר שלא נבדקו לפחות בו שיחות שנכנסו ויצאו באותן דקות חשובות.

סיכום לגבי נאשם 1

23. סיכומו של דבר, בבואי לשקול האם המאשימה הניחה תשתית ראייתית מספקת להוכחת העבירות המיוחסות לנאשם 1, אני מגיעה למסקנה **שהראיות מבססות חשד ממשי וכבד שנאשם 1 הוא היורה, אך לא ניתן לומר כי די בהן לשכנע ברמה הנדרשת במשפט פלילי, מעבר לספק סביר**. מחדלי החקירה מתייחסים לפעולות שהיו עשויות "להקטין את החורים ברשת", ומשלא נעשו, פוגם הדבר באופן ממשי במארג הראיות. למרות שהאליבי של נאשם 1 הופרך, למרות שהוא לא עורר רושם אמין בעדותו, למרות שנמצאו סתירות בין גרסאותיו לאלה של נאשם 2 ולמרות שהתנהגותו בחקירה (לרבות השמירה על זכות השתיקה, אי ההסכמה לאשר דברים ברורים מאליהם, וכדומה) לא הוסיפה לאמון שניתן לרחוש לו, לא די לדעתי בכל אלה, כדי להעלות את משקל הראיות במידה שלא תותיר ספק סביר.

נאשם 2

24. כזכור, עיקר טענותיו של נאשם 2 מתייחסות לפרשנות שיש לתת למעשיו. בתמצית הוא טען כי בשלב שבו התערב במאבק בין אדם חטיב ליורה, הוא התכוון לסייע לעצור את היורה, ולא לחלצו, כטענת המאשימה, אלא שזה חמק מבין ידיו. בהמשך הוא ניסה לחפש אחריו רגלית, אך היורה נכנס לפרדס. אז נכנס הנאשם לרכב הג'יפ ונסע לחפש אותו. בשלב מסוים, מישהו אותת לו לעצור, הוא חשב שאותו אדם רוצה לסייע לו בחיפוש אחר היורה, הוא עצר לו, אותו אדם עלה לג'יפ, וכעבור 15 - 20 מטר, ה"טרמפיסט" ראה חבר, קרא לו מהחלון, ביקש מנאשם 2 לעצור לו והוא ירד מהרכב. כלומר, כשאסף את האדם שסימן לו לעצור, הוא חשב שאותו אדם יסייע לו לחפש את היורה. כך, בתמצית.

וביתר פירוט, נאשם 2 העיד בבית המשפט, שביום הארוע חזר לביתו מתפילת לילה, ועבד על האזעקה שברכבו עם אחיו הקטן, אחמד. פתאום שמע "תיק", כמו זיקוק, אך לא ייחס לזה חשיבות. בהמשך שמע אנשים רבים אז הלך "לפי הקול", כלשונו. הוא הבחין בשני אנשים רבים, אחד מהם לבש בגדים שחורים, היה רעול פנים עם קפוצ'ון על ראשו והשני הוא אדם חטיב. כאשר הוא ראה את חטיב נאבק עם רעול הפנים, הוא ניסה לעזור לחטיב. הוא ראה שלרעול הפנים היה משהו ביד. בשלב מסוים החל רעול הפנים לכוון את הדבר שאחז בידו לעבר נאשם 2, אז נאשם 2 הבין שזה אולי קשור למה שהוא שמע, ה"תיק". הוא חשב שאולי הוא רוצה לירות בו (פ/321, 26 עד פ/322, 20). נאשם 2 בא לעזור לחטיב לתפוס את היורה, אך איך שהוא תפס את היורה, חטיב עזב את היורה וברח. גם היורה ברח ולדברי נאשם 2, הוא הסתכל לאן הלך. הוא ראה שהיורה נכנס לתוך השכונה ועל כן התחיל ללכת אחריו. בשלב מסוים היורה נכנס לתוך הפרדס, ונאשם 2 הלך לכיוון הכביש הראשי ושאל אנשים מה קרה. בעל הספרייה, יוסף עיאד, אמר לו שיש בן אדם שירו בו (פ/323, 19). אז באו שני אנשים, מחמד זהארה ונאסים, ואמרו לו שירו במ. הוא רצה לקחת איתו תיגבור של אנשים נוספים, הוא הלך איתם והצביע להם שהיורה הלך לכיוון מסויים, ואז נכנס לרכבו, כדי לחפש את היורה. הוא ניסה לשכנע את מוחמד זהארה, שעמד שם, לבוא איתו, אך זהארה לא רצה. לפיכך נאשם 2 נסע לבד ועשה סיבוב סביב השכונה. בדרך עשה תאונה עם רכבו, ירד מהרכב, בדק נזקים וחזר לרכב. הוא המשיך לנסוע ואז מישהו הצביע לו עם היד, הוא עצר את הרכב ואותו אדם עלה לרכבו במושב האחורי ואמר לו "שהוא רוצה לחפש איתי" (פ/324, 16). כעבור 15 או 20 מטרים של נסיעה משותפת, אותו אדם קרא מהחלון לחבר שלו, שאותו אין נאשם 2 מכיר, וביקש מנאשם 2 שיעצור לו בכדי שיוכל לרדת. לאחר מכן הוא חזר לשכונה. בשכונה פגש בשוטר **צ'אי אלפונסו**, ואמר לו כי הוא מבקש למסור עדות. עמו היו אביו, נאשם 1, ועוד אנשים מהשכונה. אלפונסו הפנה אותו לשוטר נוסף שאמר לו להמתין ולא חזר אליו. כעבור זמן מה חזר לביתו, אז אמר לו אביו שעליהם ללכת לבקר את המתלונן בבית החולים וכך עשו. נאשם 2 הסביר כי הוא והמתלונן שכנים והם היו חברים טובים, נהגו לצאת ולבלות ביחד. לפיכך, היה מוזר לאנשים בשכונה ש"זה קרה" (פ/326, 1), כשהכוונה היא למעשים המיוחסים לו. לדבריו, המשפחות היו בסכסוך בשנת 2014 למשך שנתיים, כשהמתלונן בעצמו כלל לא היה מעורב. נאשם 2 תיאר כי הוא, נאשם 1 ואחיהם הקטן, אחמד, הלכו לבית חולים מאיר על מנת לבקר את המתלונן ואת אחיינם, בנה של אחותם, שהיה גם הוא מאושפז שם. כשהגיעו לבית חולים מאיר היו שם הרבה שוטרים שתחילה מנעו מהם להיכנס, אך לאחר שטענו כי באו לבקר את אחותם הם הורשו להכנס. נאשם 2 הסביר כי הלכו ישר למיון לחפש את המתלונן, אשר אותר לבסוף במחלקת אורתופדיה. הוא ניגש למתלונן ודרש לשלמו. המתלונן אמר לו שירו בו, אז הוא שאל אותו "מי ירה בך? אתה יודע? אתה מכיר אותו?" (פ/327, 9), ולכך השיב המתלונן שמי שירה בו הוא אדם המכונה "אובמה" (אחד הכינויים של מואמן סמארה - מ.ב.נ.). נאשם 2 העיד כי אמר למתלונן שהוא היה עד למה שקרה והוא רוצה למסור עדות במשטרה. לאחר שסיים את העדות פנה לשוטר שהיה עם המתלונן והוא גבה ממנו עדות. לאחר מכן המשיך לבקר את אחותו. בהמשך לכך, שב לביתו וישב עם כל המשפחה על מצלמות האבטחה של הבית. ביחד הם בחנו את כל סרטוני האבטחה שהוקלטו על מנת לראות את מה שקרה. לדבריו חזרו וצפו בסרטוני מצלמות האבטחה מספר פעמים והחליטו ביחד, כמשפחה, שלא למסור את ה-DVR למשטרה, זאת מאחר שבארוע קודם המשטרה לקחה ולא החזירה את ה-DVR במשך ארבעה חודשים (פ/321, 29 ואילך).

25. **תשתית הראיות שהציגה המאשימה** בעניינו של נאשם 2 כוללת את עדותו של אדם חטיב לגבי המאבק, את עדותו של מאייסם פדילה לגבי האיסוף, את סרטוני האבטחה (שבהם רואים, בין היתר, חלק מהמאבק בין חטיב ליורה, בין נאשם 2 ליורה ואת שלב האיסוף), את דברי נאשם 2 במסגרת תרגיל החקירה **ת/13** ואת אי-סבירות גרסתו, התנהלותו בחקירה ושקריו.

26. **אדם חטיב**, שנאבק עם היורה, לא גר בשכונת המחס ולא מכיר את הנאשמים. הוא העיד שלא ראה את פניו של היורה, שעמד מאחוריו בעת הירי. אחר כך היורה נעמד מולו והוא נאבק עימו, אז הגיע אדם נוסף מתוך השכונה (אין מחלוקת בין הצדדים כי זהו נאשם 2) וחטיב עזב את היורה וברח. בהמשך ציין שאותו אחר "הרים את הקפוצ'ון שלי ותפס את זה שירה ואני ברחתי" (פ/115, 20). חטיב ציין שאותו אדם שיצא מהשכונה תפס אותו ביד, הרים לו את הקפוצ'ון, ואז הוא (חטיב) ברח. חטיב העיד: "הוא תפס אותי, הוא לא עזר, לא יודע. הוא תפס אותי רק. וברחתי" (פ/116, 10). לדבריו, האדם שהתערב "יצא מהשכונה, הרים לי את הקפוצ'ון, הסתכל עלי, אמר לי תעזוב כאילו. עזבתי וברחתי" (פ/118, 6 - 7). בחקירה הנגדית העיד שאותו אדם תפס אותו ביד, הרים לו את הקפוצ'ון, ואז חטיב ברח (פ/125, 17 - 21). בעדותו הראשית והנגדית אישר את שאמר במשטרה, שאחרי שעזב את היורה, האדם שהתערב עמד בינו לבין היורה שברח, ולא נתן לו לרדוף אחריו (פ/118, 10 ואילך; פ/124, 24 - 25). עוד אמר: "הוא בא אלינו, הרים לי את הקפוצ'ון והפריד בינינו ואז ברחתי" (פ/126, 11).

חטיב אישר בעדותו כי היה מאושפז בעבר ב"פרדסיה", וכי הוא נוטל כיום תרופות. עדותו לא הייתה סדורה, מבחינת אופן דיבורו, אך מצאתי אותה אמינה ועקבית מבחינת תוכנה. עלה ממנה בבירור, כי התרשמותו מהתערבותו של נאשם 2 במאבק בינו לבין היורה הייתה שנאשם 2 העמיד פנים כמי שבא לסייע, אך בפועל סייע ליורה להחליץ.

27. ההגנה טענה כי קטע הסרטון מתוך **ת/29**, אותו סרטון שצולם בטלפון הנייד של נאשם 2 מתוך מצלמות האבטחה בביתו, שבו ניתן לראות באופן מעורפל מאבק (מדקה 19:51:45 עד 19:52:14), תומך דווקא בגרסת נאשם 2, ולכל הפחות - אינו חד משמעי.

צפיתי בסרטון מספר פעמים. בחלק מהסרטון לא ברור אם רואים את חטיב והיורה, או את נאשם 2 והיורה. לטעמי, לא ניתן להכריע מתוך אותו סרטון לכאן או לכאן, בנוגע לשאלה אם נאשם 2 בא לתפוס את היורה, או לשחרר אותו מידי חטיב כדי לאפשר לו לברוח. לכן עלינו להעזר בראיות נוספות. עם זאת, מהסרטון ניתן להסיק מה עשה נאשם 2 מיד לאחר מכן.

28. ניתן להשליך על כוונותיו של נאשם 2 מתוך אופן התנהגותו לאחר שהיורה חמק ממנו. ניתן לראות בסרטונים, ונאשם 2 אינו טוען אחרת, כי הלך לאיטו בעקבות היורה ולא רץ בעקבותיו. נאשם 2 מסביר זאת בכך שנהג בזירות, כי פחד, וגם חשש לאחיו הקטן, שהיה בשכונה (פ/323, 7 ואילך; פ/370, 17 - 18). הוא טען שאינו חושב שכן אדם נורמטיבי יכנס לחורשה, כשיש בה אדם עם נשק, אם זה היורה (פ/365, 21 ואילך). לטענתו, שלב האומץ נגמר, ובשלה הבא פחד מפני היורה ולכן לא יכול היה לרדוף אחריו ולא עלה בדעתו לרדוף אחריו לתוך פרדס חשוק (פ/368, 23 ואילך). בהמשך חקירתו הנגדית פיתח עוד יותר את הטענה ואף אמר שלאחר שהיורה חמק מידי, הוא עצמו קפא (פ/370, 14 - 18). טענה זו על "קפאון", שנשמעה לראשונה בחקירה הנגדית, אינה תואמת את מה שנשקף מהסרטון ב-**ת/29** ולא את דבריו בחקירתו במשטרה מיום 25.2.16 (**ת/7**, עמוד 53, שורות 29 ואילך). מעבר לכך, היא תמוהה משהו, שכן לטענת נאשם 2, דקות קודם ממש נאבק ביורה, ללא מורא ודקות אחר כך החליט להמשיך ולרדוף אחריו ברכבו. יותר מכך: מיד בהמשך לכך בסרטון נראה אחיו הקטן של נאשם 2, אותו אח שנאשם 2 ציין כי חשש לו, מאיר בפנס לכיוון השטח הפתוח שאליו ברח היורה, ובהמשך מושיט את הפנס לנאשם 2, שמאיר אף הוא בפנס (כך עולה מסרטון האבטחה **ת/29** וכך מאשר גם הנאשם - פ/365, 33 ואילך; פ/371, 1 ואילך). קשה להניח שמי שחושש מפני

אדם חמוש, ודואג לאחיו הקטן, יאפשר לאחיו, העומד לידו, דווקא להבליט עצמו על ידי הארה בפנס, ואחר כך יעשה כך גם בעצמו.

29. ראייה חשובה, המשמשת לחיזוק גרסתו של חטיב (ותזת התביעה) ולשלילת גרסתו של נאשם 2, היא מה שהתרחש בשלב שבו עלה היורה לרכבו של נאשם 2. מסקנה שבשלב האיסוף מדובר באיסוף מכוון של היורה (שהרי קבעתי כי מי שהגיע לנקודת האיסוף הוא היורה), ולא - כטענת הנאשם - איסוף "טרמפיסט" מקרי, שנאשם 2 כלל לא ידע שהוא היורה, תשליך בהכרח על פירוש התנהגותו של נאשם 2 גם בשלב המאבק. לא יעלה על הדעת, כי נאשם 2 ניסה ללכוד את היורה בשלב המאבק, ואילו כשהעלה אותו לג'יפ בשלב השני, ניסה לסייע לו להמלט. הגעה למסקנה שהאיסוף היה מכוון מובילה למסקנה שנאשם 2 ידע שהוא אוסף את היורה, ומסקנה זו משליכה אחורה, על פירוש התנהגותו בשלב המאבק, סמוך לאחר הירי. הגעתי למסקנה שבשלב האיסוף מדובר באיסוף מכוון של היורה, ואבהיר עתה מדוע.

30. גרסתו של הנאשם לעניין זה בעדותו הראשית היא כדלקמן:

"... נסעתי, אז מישהו הצביע לי. מחמד^[7], עצרתי, עלה לאוטו, אמר לי שהוא רוצה לחפש איתי. רוצה לחפש איתי. המילים האלה, לא שמעתי אותן כמו שצריך. אולי זה היה לי מהסיטואציה עצמה שאני רוצה מישהו שיחפש איתי. אני לא יודע, אמרתי לשוטרים: 'אמר לי משהו כזה', שהוא רוצה לחפש איתי. אולי שמעתי, אולי לא שמעתי, אולי אמר משהו דומה ושמעתי אותו כזה. אמר משהו, ועלה. תוך כדי שהוא עולה הוא אמר את זה. עכשיו כשעלה, נסעתי,

עו"ד ברגמן: עלה לאן? איפה הוא יושב ברכב?
נאשם 2: מאחורה.
עו"ד ברגמן: מאחורה.

נאשם 2: אז כשהתיישב מאחורה, כאילו נסעתי, בדיוק 15 - 20 מטר כזה הוא קרא לחבר שלו, ואמר לי: 'תוריד אותי פה'. ירד, והלך. זה הכל. חזרתי לשכונה,

עו"ד ברגמן: אתה מכיר את הבן אדם הזה?
נאשם 2: לא.
עו"ד ברגמן: ומה זאת אומרת קרא לחבר שלו?
נאשם 2: מהחלון. קרא לחבר שלו מהחלון.
עו"ד ברגמן: אתה ראית את החבר?
נאשם 2: כן.
עו"ד ברגמן: אתה מכיר את החבר?
נאשם 2: לא. לא מכיר אותו"

(פ/324, 15 ואילך)

31. איני מאמינה לנאשם 2 כלל ועיקר לגרסה זו, וזאת ממספר טעמים.

הטעם הראשון הוא חוסר הסבירות בגרסה זו. לטענת נאשם 2, הוא נסע לחפש את היורה. לפתע, אדם שאינו מכיר הרים יד לכיוונו. הוא הבין שאותו אדם רוצה לנסוע איתו, הוא הניח (לטענתו) שאותו אדם רוצה לעזור לו לחפש את היורה, והוא עצר לו. גרסה זו כה מופרכת, שדומה כי אין צורך להוסיף על כך דבר. מדוע שיעצור, בלהט החיפוש, אחר היורה, לאדם זר שמחפש "טרמפ"? מדוע שיחשוב שאדם שאינו מכיר, ושעומד סתם כך ברחוב כלשהו בשכונה,

רוצה לחפש אחרי יורה, שכלל אין לדעת אם בכלל ידע שיש כזה? מדוע שאותו אדם יכנס לרכב במושב האחורי ולא ליד הנהג? אם ה"טרמפיסט" רוצה לסייע לנאשם 2 לחפש את היורה, מדוע לא יישב לידו? גם התיאור של נאשם 2 את השיחה שכביכול התרחשה עם כניסת ה"טרמפיסט" לרכב הוא כל כך לא סביר, שהוא בעצמו אומר: "המילים האלה, לא שמעתי אותן כמו שצריך. אולי זה היה לי מהסיטואציה עצמה שאני רוצה מישהו שיחפש איתי". ומדוע שאותו אדם, שכביכול רוצה לעזור לחפש את היורה, ירד מהרכב כעבור 15 - 20 מטר? ואם כך קרה - הנאשם לא שאל אותו דבר? ברור לחלוטין, שמדובר בגיבוב של תיאורים, שאין כל סבירות שהם אמיתיים.

32. מעבר לחוסר הסבירות של הגרסה עצמה, היא נסתרת בראיות נוספות. בראש ובראשונה - "סרטון פדילה". מהסרטון ברור לחלוטין, שהיורה המתין למישהו שיבוא לאספו. הוא הלך אנה ואנה על המדרכה מחוץ לחדר בבית פדילה, ניסה לראות מעבר למשאית גדולה שעמדה שם וחסמה את שדה הראיה, עד שלבסוף קלט את הג'יפ מגיע. בשלב זה, יצא היורה לכיוון הכביש, מעבר לקידמת המשאית, והרים יד לעבר נאשם 2. נאשם 2 עצר את הרכב באלכסון, היורה נכנס לדלת שמאחורי הנהג (הקרובה אליו ביותר) ונאשם 2 נסע מהמקום ללא שיהוי. אין רגע של השתהות לשיחה או ברור, ודבר מתוך הסרטון לא תומך בתיאור של נאשם 2 על איסוף אדם שאינו מכיר, ומתן הסבר כלשהוא על מטרת ההצטרפות לנסיעה מצד אותו אדם לנאשם 2.

גם מאיסם פדילה, שהיה עד לארוע האיסוף בזמן אמת, ציין לגבי האדם שנכנס לחדרון ליד בית הוריו, כי "בא מישהו ולקח אותו" (פ/78, 14; פ/79, 32). בחקירה נגדית לסנגורו של נאשם 2 הוא אמנם ניסה "לרכך" את האמירה שלו שמישהו בא ולקח את היורה, וציין שאינו זוכר אם ראה אותו מרים את ידו (פ/82, 20 ואילך), אך גם בחקירה הנגדית ציין שמישהו בא ולקח את היורה (פ/82, 18), ורק סייג בכך שאינו יודע לומר אם היורה קבע עם מישהו שיבוא לקחתו. אציין, כי רואים ב"סרטון פדילה" שהיורה מרים ידו כדי לעצור את נאשם 2, וגם נאשם 2 העיד, כאמור, שמישהו "הצביע לו".

33. גרסת נאשם 2 מוטלת בספק גם נוכח העובדה, שבחקירתו הראשונה במשטרה, "שכח" לספר לחוקרים על ה"טרמפיסט" והאיסוף (ת/7, עמוד 55, שורות 26 - 28). היעלה על הדעת, שהנאשם, שעשה כאלה מאמצים לסייע באיתור היורה, ונעצר לטענתו על לא עוול בכפו בחשד שניסה לעזור ליורה להמלט, ישכח לספר שאפילו אסף אדם נוסף כדי שייסע לו לחפש את היורה? כך, בפרט, נוכח העובדה שלטענתו אמר בשלב מסוים בחקירתו, שניסה לשכנע את זהארה לחבור אליו כתגבורת, ולטענתו - זהארה סירב^[8].

התרשמתי כי ה"שכחה" של נאשם 2 לגבי איסוף הטרמפיסט נובעת מכך שגרסתו הראשונית "נתפרה" לפי מידותיהם של הסרטונים במצלמות האבטחה בביתו (ת/29). נאשם 2 העיד שצפה בסרטונים אלה, מספר פעמים, ושוחח עליהם עם בני משפחתו, ואף צילם אותם בטלפון הנייד שלו, הכל - מיד עם שובו הביתה מבית החולים, עובר למעצרו (פ/327, 18 ואילך). נאשם 2 לא סיפר דבר על שלב האיסוף ולא הספיק לחשוב על גרסה טובה, משום שלא ידע שיש מצלמות בבית פדילה (כפי שעולה מתמליל תרגיל החקירה ת/13, שם הוא אומר לנאשם 1: "אויי אח שלי... יש מצלמות... אצל משפחת... (לא ברור)" ואז הוא ממשיך ומתאר לנאשם 1 את הקטע מ"סרטון פדילה"). לכן לא ידע שיש סרטון המתעד את האיסוף וכנראה שזו הסיבה ש"שכח" לספר על איסוף הטרמפיסט, שבבירור מסבך אותו. הוא סיפר על האיסוף רק לאחר שבחקירה מיום 25.2.16, ת/7, עומת עם הסרטון (עמוד 66, שורה 7 ואילך). גם אז

המשיך לטעון שאולי זה לא הוא שנראה בסרטון (ת/7, עמוד 77, שורה 21 ואילך) ואמר ששכח את אָרוע האיסוף. לבסוף אמר שעלה בן אדם, שלא הכיר, וירד מהרכב "איפשהוא", אינו זוכר איפה, אחרי שראה חבר, פתח את החלון וביקש מנאשם 2 שיעצור (ת/7, עמוד 83, שורה 4 ואילך). לאחר מכן אמר שהעלה את אותו אדם לרכב כי אותו אחד עשה לו סימן עם היד, "אמר לי אני רוצה לחפש את הבן אדם, כן. ככה הבנתי, הוא אמר לי בדיוק, באמת לא... אבל אמר משהו, כן", ואילו הוא עצמו רצה מישהו שיעזור לו לחפש (ת/7, עמוד 84, שורה 11 ואילך).

34. הנאשם היה מודע לקושי בכך ש"שכח" לספר על האיסוף, ודברים אלה באים לידי ביטוי היטב בתמליל של תרגיל החקירה ת/13, שם מלבנים הנאשמים את גרסאותיהם ומייעצים זה לזה מה לומר. בעניין ה"טרמפיסט" אמר נאשם 2 לנאשם 1: "העניין לא ברור, אתה (לא ברור), אמרתי להם שנזכרתי (לא ברור), אמרתי להם מישהו סימן לי ועלה איתי, הוא פתח את החלון, קרא למישהו בשם (לא ברור) וירד. כלומר הוא עלה איתי כאילו מחפש... בסדר, אני הרי מספר לך מה קרה, מה יש לך? אני אמרתי להם יא בנאדם שיש מישהו עלה איתי. אני בכלל שכחתי ממנו, בכלל שכחתי ממנו. אנשים הרי הלכו ורצו, חיפשו והיה בלגן. מאיפה אני יודע?!"

הדברים באים לידי ביטוי גם בעדותו בבית המשפט, וכך אמר:

"זה היה בחקירה של ה-25, את האמת הקטע הזה הספציפי שעלה הבן אדם ברח לי מהראש. לא זכרתי אותו. אמר לי: 'עצרת?' קודם כל הוא שואל אותי אם עצרתי או לא עצרתי את האוטו. אמרתי לו: 'איך אני יודע? אם עצרתי או לא עצרתי. בן אדם עוצר, אבל כאילו הוא יכול לעצור על צומת, יכול לעצור כשבן אדם עובר. יכול לעצור להרבה סיבות, אחרי שיצאתי מהג'יפ'. הוא אמר לי: 'עצרת'. אמרתי לו: 'תשמע, אני לא זוכר, עצרתי או לא עצרתי, אני לא יודע'. אז הוא אומר לי: 'העלית מישהו לג'יפ'. אז אמרתי לו: 'אני לא זוכר את זה אם העליתי מישהו. תראה לי, אני אזכור. אני לא זוכר אם העליתי מישהו'. אז הוא שאל אותי עוד פעם אם העליתי מישהו לג'יפ, וזה היה אחרי חקירה שהיא מאוד ארוכה גם, השאלה הספציפית של העניין אם העליתי או לא העליתי...."

ואת האמת שהרגשתי מאוד מיוחד משניהם, שניהם היו, אחד שואל מפה ואחד שואל משם, והיה סלט כזה והבנתי גם שהם עובדים עלי. למה עובדים עלי? כי אמרתי להם שאני לא רוצה שהם ייקחו את הטלפון ובכל זאת הוא מתקשר לשוטר מול העיניים שלי ואומר לו להביא את הטלפון. אני אומר לו: 'לא מסכים, העורך דין לא מסכים'. הוא עשה את זה. אז מהרגע הזה גם אני כאילו לקחתי צעד אחורה. בפעם השנייה ששאלו אותי, אם אתה זוכר, בפעם הראשונה שאלו אותי אם אני זוכר, אני באמת לא זכרתי. בפעם השנייה ששאלו אותי אם אני זוכר שהעליתי מישהו לג'יפ, אני כן עלה לי לראש שכן העליתי בן אדם לג'יפ. אני זכרתי את זה, אבל פחדתי להגיד את זה. פחדתי להגיד את האמת ואני אומר את זה באמת, בצער רב, אני מתחרט על הדבר הזה"

(פ/329, 28 עד פ/330, 16).

מתוך דבריו אלה עולה שנאשם 2 גם מודע לקושי בעצם האיסוף, ולכך שמדובר באקט מפליל, וכך המשיך והעיד:

"פחדתי שהם באמת ייקחו את הראייה הזאת שהיא ראייה שהיא באמת מפילה אותי ומסבכת אותי ומאשימה אותי, ובאמת כאילו לקחתי צעד אחורה והתחמקתי מלומר את האמת, בנקודה הספציפית הזאת. באמת, היתה סיטואציה מאוד קשה. ואחר כך שאלו את השאלה, עוד פעם, אמרתי להם. אמרתי: 'כן, אני זוכר שהעליתי מישהו, אבל אני לא מכיר אותו. הוא כאילו עלה וירד, זה היה קטע שהוא מאוד קצר, באמת ברח לי מהזיכרון בהתחלה'. אז הסברתי את עצמי כמו שצריך וזה כל הנקודה של הבן אדם שעלה..."

אמרו לי: 'למה עלה?' אמרתי להם: 'עלה והוא אמר לי שהוא רוצה לחפש איתי, אמר משהו כזה', אמרתי להם. לא בדיוק, אמר משהו כזה. אני אומר להם. כאילו, אני תיארתי לעצמי שהוא אמר את זה. אז זה כל העניין. אני לא יודע אם הוא באמת אמר, לא אמר. מי הבן אדם, מה עשה לפני, מה עשה אחרי? אני לא יודע".

(פ/330, 18 ואילך).

ובהמשך, לשאלת הסנגור מדוע העלה אדם שאינו מכיר לאוטו, השיב:

"בעיר טירה, באמת, זה עיר של 25,000 וכולם מכירים כמעט אחד את השני, ויש מנטליות כזאת שכן אדם שמצביע ורוצה לעלות, זה עולה. כאילו, בסדר, כולנו מכירים אחד את השני, וגם קרובי משפחה אחד לשני. כאילו כל בן אדם, זה בן אחותו של זה, כאילו, בעיר טירה כשבן אדם מצביע, עולה, בסדר. עוזרים, כאילו, טרמפיסט, כאילו. אולי הוא רוצה ללכת למכולת, רוצה ללכת לבית חולים, רוצה ללכת לבנק. כאילו, כל מיני דברים. זה בטבע בעיר טירה. אבל כשהוא עלה, עלה לי לראש שהבן אדם רוצה לעזור לי. רוצה לעזור לי. באמת רציני עזרה. נזקקתי לעזרה באותו רגע. אז זה כל העניין, כאילו".

(פ/331, 2 ואילך).

גם בחקירה הנגדית ניסה נאשם 2 להתמודד עם הקושי הברור וכך אמר:

"אני מנסה להגיד לכבוד השופטת שאני נוצרתי במצב, אני אגיד להם או לא אגיד להם, לא, בגלל שידעתי מלכתחילה שהדבר מסבך אותי, ידעתי אולי הם יסבכו אותי בדבר הזה, אולי, בגלל האי אמונה זה כל העניין, בכלל האי אמונה אני פחדתי שהם יהפכו את זה עליי, לא מלכתחילה הייתי יודע שזה דבר שכן מסבך אותי, לא, לא מלכתחילה ידעתי שדבר מסבך אותי....

אני כל העניין אמרתי בפעם הראשונה ששאלו אותי אני באמת לא זכרתי, פעם השנייה כן זכרתי והשתיקות ארוכות שדיברה עליהן כבודה זה כן נכון, אני התלבטתי להגיד להם בפעם השנייה, להגיד להם או לא להגיד להם כי פחדתי שהם יהפכו את הדבר הזה עליי, לא מלכתחילה אני יודע שהדבר הזה מסבך אותי, אני לא רוצה שהם יסבכו אותי בדבר שאני פשוט עשיתי אותו מתוך תמימות ולא יותר מזה, אז זה כל העניין, לא ידעתי שזה באמת מסבך אותי".

(פ/408, 18 עד פ/409, 6)

חוסר הסבירות בסיטואציה מתעצם כשנזכר במה שכבר ציינתי בהתייחס לשלב איסוף היורה: היורה בשלב הזה כיסה חלק מפניו בעזרת סווסטרט הקפוצ'ון שהוא לבש, על ידי כך שמשך את חלקו האחורי של הסווסטרט אל מעל ראשו, כך שיכסה חלק מהפנים. הדברים נראים בבירור ב"סרטון פדילה". כלומר עלינו להוסיף לנתונים את העובדה שנאשם 2 אסף אדם, שלטענתו אינו מכיר אותו, שמכסה חלק מפניו. גם הנאשם מודע להיבט המפליל של עובדה זו:

"קודם כל שום בן אדם לא עלה אצלי לאוטו שהוא רעול פנים, או משהו על הפנים, אין דבר כזה...
אני אומר לך לא יקרה וזה לא קרה, לא היה לו משהו על הפנים...
בן אדם היה עם קפוצ'ון זה כל העניין...
אז זה כל העניין עכשיו את אומרת לי שעלה בן אדם עם זה עם כיסוי על הפנים? אין דבר כזה..."

בשום פנים ואופן אפילו...
אם העליתי בן אדם שהוא עם כיסוי פנים, אני אשם".

(פ/411, 26 עד פ/412, 14)

האופן שבו התמודד נאשם 2 עם קושי ברור זה בחקירתו הנגדית הוא, כפי שניתן לראות בציטוט דלעיל, בהכחשת העובדה שהאדם שהעלה לרכבו כיסה חלק מפניו. ואולם בעניין זה, כפי שציינתי לעיל, ברור מ"סרטון פדילה" שאלה פני הדברים. ראשית, ניתן לראות את היורה מושך את העליונית מעל ראשו כשהוא יוצא מהחדרון (20:54:50), ורואים את הצדודית של פניו, מכוסים חלקית, כשהוא פונה ימינה לחפש את מי שאמור לאספו. אמנם החלק הקדמי של הפנים לא ברור דיו, אך ניתן לראות בבירור שהסוויטשרט משוך מעל הראש ועל חלק מהפנים, באופן שהוא לא מכסה את כל חלקו התחתון של גב היורה, גם מכך שבגבו, הנראה היטב בסרט, מבצבצת גופיה לבנה בסמוך לקו המכנסיים.

יצוין עוד, שבחקירתו, כשהופתע למראה הסרטון, אמר שאותו אדם לא היה רעול פנים, אבל הוא היה עם קפוצ'ון כזה, ולכן לא זיהה אותו ואפילו לא ידע לזהות אם הוא היה אחד מאלה שרבו קודם (ת/7, עמוד 85, שורה 3 ואילך).

35. זה המקום לציין, כי התרשמתי שנאשם 2 הוא אדם אינטליגנטי, מתוחכם וחזק. הגנתו נרקמה על ידו, החל משלב החקירה, תוך בדיקת הראיות שעמדו נגדו, ככל שידע מה הן בכל שלב, הערכתן והתאמת גרסתו אליהן. ניתן לקבל "הצצה" לתהליך זה במסגרת התמליל של תרגיל החקירה, ת/13, בשיחת החלפת המידע בין האחים לגבי הגרסאות שנתנו. כפי שציינתי, מכשול עיקרי, שעמד לנאשם 2 לרועץ, הוא העובדה שלא ידע שהיו מצלמות ליד בית מאייסם פדילה, וכי לא ידע שרגע האיסוף הוסרט.

הוא סירב לחתום על כל חקירותיו, ועל שאלות רבות בחר שלא להשיב. הוא טען שלא נתן אמון בחוקרים, אך אני מתקשה לראות כיצד סירוב להשיב, כשבפיו גרסה מזכה, כטענתו, שיפר את מצבו. בכל מקרה, ההתרשמות מחקירתו ביום 25.2.16, ת/7, מלמדת על אוירה נינוחה. הייתה שיחת חולין בתחילת החקירה על אודות משמעות השם "רמדאן". בהמשך אמר הנאשם לחוקר שהוא מבין על מה הוא נחקר אך לא "מעכל" זאת, אמירה שמעידה על העדר מורא מפני החוקר או לחץ. בהמשך שוחחו ממושכות על עבודתו של נאשם 2 כשיפוצניק (עמודים 10 עד 30), על מכוניתו של הנאשם, על ארועים נוספים ונאשם 2 אף סיפר לחוקרים על אהובת ליבו, שהיא מורה (עמוד 40).

חוסר שיתוף הפעולה מצד הנאשם התבטא גם בחוסר נכונות לאשר שהוא מזהה עצמו בסרטונים, גם כשהוא נראה במצבים שהוא עצמו סיפר עליהם (כגון התאונה שעשה בדרך לנקודת האיסוף), וחוסר נכונות אפילו לזהות את השכונה שבה הוא גר (ת/7, עמוד 70, שורה 4 ואילך; עמוד 72, שורה 27; עמוד 73, שורה 32 ואילך). התנהגות זו נמשכה גם בעדותו בבית המשפט, כפי שיפורט להלן.

36. עוד בהתייחס למידת האמון שניתן לתת בגרסתו של נאשם 2 לגבי פשר התנהגותו ומטרתה, הן במאבק עם היורה, הן בשלב האיסוף, ראוי לציין מזכר שערך פקד **גל ויצמן** סמוך לאחר ארוע הירי, עוד באותו לילה (ת/12). על פי המזכר, נאשם 2 ניגש אליו מיד לאחר הארוע והציע למסור עדות. הוא סיפר לויצמן כי לא נכח במקום הארוע, אך היה

בסמוך, כאשר לפתע שמע קולות ירי, הבחין בבחור רעול פנים בורח מהמקום לכיוון הסמטה, ומאחר שבשלב זה נהג בג'יפ שלו, החליט לרדוף אחרי החשוד ולאגף את הסמטה במטרה לתפוס את החשוד. יש לשים לב כי על פי המזכר (ובניגוד לדברים שאמר בחקירתו ובעדותו), נאשם 2 מיקם עצמו בתוך רכבו בעת ששמע את היריות וראה את החשוד בורח. הוא לא סיפר לויצמן דבר על כך שנאבק פיזית ביורה, במטרה לעצרו או למנוע מנוסתו (פ/28, 1 ואילך). במזכר גם אין זכר לעליית ה"טרמפיסט" לרכבו. דומה כי היעדר איזכורם של פרטים אלה במזכר (והשוטר לא נשאל בעדותו על היעדרם), מעמם במידה רבה את מידת האמון שניתן לתת בגרסת הנאשם על "גבורתו" ונסיונו הפעיל לסייע. הוא לא נשאל על הפער בין גרסתו, לבין האמור במזכרו של ויצמן, ולא נטען כי ויצמן החסיר מהמזכר פרטים שנאמרו לו.

37. חלק נכבד מחקירתו במשטרה ועדותו בבית המשפט של נאשם 2, נסב סביב סרטוני האבטחה, המתייחסים לפעולותיו אחרי המאבק ולפני שלב האיסוף. לא מצאתי לפרט בעניין זה, מאחר שלטעמי, הראיות המשמעותיות מתייחסות לשלב המאבק ולשלב האיסוף, ואליהן התייחסתי לעיל. לגבי כל מה שקרה באמצע, ניתן היה באותה מידה לפרש את הפעולות הנראות בסרטונים כחיפוש אחר היורה כדי ללכוד אותו, או כחיפוש אחריו כדי לסייע לו, וזאת - אלמלא הראיות האחרות (כפי שפירטתי). השיחות עם זהארה, עם בעל הספרייה ועם נאסים יכולות להתפרש כבקשת עזרה למצוא את היורה, או כ"פיזור מסך עשן" לגבי העובדה שנאשם 2 יודע מי היורה ומתכוון לנסוע לאספו. לכן איני מתייחסת לנושא הסרטונים הנוספים.

עם זאת אעיר הערה אחת: מתוך אופן המענה של נאשם 2 בחקירתו הנגדית לגבי זיהויו העצמי בסרטונים, ניתן היה לקבל המחשה לדרך הזהירה, שבה התנהל, כפי שציינתי בסעיף 35 לעיל, כאשר גם בבית המשפט מיאן לאשר שהוא מזהה את עצמו גם במצבים שהוא עצמו העיד לגביהם, ושהשתקפו מהסרטונים, תוך אמירה שהוא זוכר שהיה שם, אך אינו מזהה עצמו בסרטון (למשל - פ/394, 19 - 33; פ/404, 25 - 33; פ/405, 21 - פ/406, 13). לטעמי, מדובר בעדות מתחכמת ומתחמקת.

עוד אתייחס לטענת הסנגור בסיכומיו, כי התנהגותו של נאשם 2 בקשר לתאונה הקלה שארעה בין רכבו לרכב אחר, כפי שזו גם נראית בסרטונים, אינה עולה בקנה אחד עם הטענה שמיהר לאסוף את היורה. איני מקבלת את הטענה. דומה, כי אילו ברח ממקום התאונה לאחר שפגע ברכב האחר, במקום לרדת ולהחליף מספר מילים עם הנהג האחר, היה הדבר מחשיד אותו ויוצר קושי אמיתי. יציאה מהרכב ושיחה קצרה עם הנהג השני הייתה הדרך החכמה והמהירה לסיים את האירוע. אני ערה לכך, שהנהג האחר, פאיד פדילה, גם ציין בהודעתו (ת/51) שהנהג הפוגע התנהג כרגיל ולא נראה ממהר. פאיד פדילה העיד שאמר לפוגע "מה קרה לך, למה אתה נוהג בצורה כזו ופוגע בי ברכב, הוא אמר לי שהוא לא התכוון ואז אני הלכתי לרכב שלי והוא עלה לרכב שלו ונסע". הוא העיד שלא נגרם נזק משמעותי לרכבו ולכן הם לא החליפו פרטים. לאחר שהתרשמתי מנאשם 2 לאורך כל המשפט (ולא רק בעת מסירת עדותו), העובדה שהתנהג בצורה רגועה באותם רגעים, וסיים את הטיפול בעניין במהרה, בשיחה עם הנהג האחר, אינה מפתיעה אותי ואינה מחלישה, לטעמי, את ראיות התביעה. נאשם 2 התנהג בצורה נעימה ורגועה לאורך כל המשפט, אך התרשמתי הברורה היתה שהוא מנהל את הגנתו ביד רמה, וגם מחליט כל החלטה חשובה לגבי המשפט במקום נאשם 1, הכל - בנועם ובאסרטיביות.

טענות נאשם 2 לגבי מחדלים

38. בא כוחו של נאשם 2 טען כי המשטרה לא פעלה כראוי כאשר נמנעה מלזמן לחקירה אנשים שאותם הזכיר נאשם 2 בחקירתו ככאלה שפגש במהלך המרדף בעקבות היורה, למשל - בעל הספריה (יוסף עיאד), מוחמד זהארה (ששמו האמיתי הוא מוחמד פדילה) ונאסים. הוא שאל את **אוסקר קירגיז**, ראש צוות החקירה, על כך. אוסקר לא זכר בעדותו בבית המשפט מדוע אלה לא זומנו, אך אמר שכאשר כל רצף הארוע מתועד על ידי מצלמות, ואלה סותרות את גרסת נאשם 2, אין צורך לזמן כל אדם ששמו עולה (פ/196, 12 ואילך). התובעת בסיכומיה הזכירה שאוסקר נשאל בעניין זה בעדותו המאוחרת, כשחזר אל דוכן העדים לבקשת בא כוחו החדש של נאשם 2, לאחר שבא כוחו הקודם חדל מלייצגו, ולכן לא רוענן לפני העדות ולא זכר את הנושא. עם זאת, ניתן ללמוד מחקירתו של נאשם 2 ביום 25.2.16, שבחקירה זו לראשונה אמר בכלל שרדף אחרי היורה (**ת/7**, עמוד 50, שורה 5 ואילך), ובהמשך לכך, כאשר הזכיר שפגש את בעל הספריה אמר מיד, שזה האחרון אמר לו כי אינו יודע מה קרה, לא ידע לומר אם מישהו נפצע, ואז עברו בריצה שני אנשים, מוחמד זהארה ונאסים, ואמרו לו "למטה מ, שירד למטה" ואז הוא (נאשם 2) רץ אחריהם ואמר להם שהוא שם בפרדס (התמליל של **ת/7**, עמוד 50, שורה 22 עד עמוד 51, שורה 6).

העובדה שבעל הספריה לא ידע דבר אושרה על ידי נאשם 2 גם בעדותו בבית המשפט (פ/360, 7 - 13), כך שלא הייתה כל נפקות לזימונו לעדות.

לגבי זהארה ונאסים, נאשם 2 אמר שהם דיברו איתו תוך כדי ריצה ואמרו לו שחברם מ נורה (פ/359, 21 ואילך). גרסת הנאשם שלפיה ביקש מזהארה להצטרף אליו לחיפושים היא גרסה כבושה, שעלתה לראשונה בבית המשפט. הדבר לובן ממושכות בחקירתו הנגדית של נאשם 2, והתברר כי נאשם 2 לא אמר בחקירתו את שמותיהם כמי שסייעו לו במרדף. הוא ציין, בהתאם לנראה בסרטון, שהיו שם שני אנשים, ולדבריו - אוסקר שאל אותו למה הם לא עלו איתו לג'יפ והוא אמר שאינו יודע. עם זאת טען, שמסר לאוסקר את פרטי בעל הספריה, אך אוסקר לא עומת עם טענה זו, אלא נשאל שאלה כללית (פ/387, 22 ואילך).

אין צורך לדון בשאלה אם אי זימונו של זהארה היה מחדל ומה משקלו, שכן אותו זהארה, ששמו כאמור מוחמד פדילה, זומן כעד הגנה מטעם נאשם 2. בבית המשפט, עובר לעדותו, שעה שהמתין לתורו להעיד, פתח את דלת האולם, צילם את הנאשמים ורצה, לדבריו, "לצלם את האחים שלי [הצביע על שני הנאשמים] לשים על הפייסבוק למה שהם סובלים כאן" (פ/451, 14 - 21). עד זה ציין שביום הארוע התפלל את התפילה האחרונה של היום, תפילת עשאי', במסגד, והיריות נשמעו לאחר שיצא מהמסגד. מבלי שנשאל הוסיף שראה את נאשם 1 במסגד לפני שיצא. בהמשך התברר שאת היריות שמע כשכבר היה בביתו, ולא עם צאתו מהמסגד, שכן הוא העיד שלאחר היריות ירד מביתו וראה את המתלונן, מ, רץ ומתחיל לקפוץ, ואומר "הרגו אותי, הרגו אותי", בעודו מראה על רגלו ואוחז בה בידו. הוא רצה לעזור למ, שהמשיך לרוץ למרות שקיבל כדור, אז הוא רדף אחריו לכיוון ביתו. אז ראה את "אח שלנו רמדאן", כהגדרתו, עומד עם בעל הספריה. רמדאן ראה אותו רץ ושאל לאן, וזהארה ענה לו (לדבריו) ש"חבר שלנו קיבל כדור, מ". בזמן שהלך לביתו של מ, הלך אחריו נאסים, וגם רמדאן בא לעזור לו. בביתו של מ איש לא ענה לו, והוא הלך וקרא לו. לאחר מכן, כשחזר זהארה חזרה לכיוון ביתו שלו, רמדאן הניע את רכבו ואמר לו שיבוא איתו לחפש אותו (מההקשר נשמע שהכוונה למ - מ.ב.נ). זהארה השיב לרמדאן "חלאס, מספיק, אני עשיתי את שלי הלכתי אליהם לא מצאתי אף אחד לא יכול לעזור, זהו" (פ/447, 2 עד פ/449, 26). בהמשך עדותו הראשית הבהיר שראה את נאשם 2 פעמיים, פעם אחת כשהוא דיבר עם בעל הספריה ובפעם השניה כשנאשם 2 היה ברכבו, והציע לו לבוא לעזור לו. בשלב זה שינה זהארה את סיפורו ואמר שרמדאן הציע לו לעזור לו לתפוס ביחד את הבן אדם שירה, אך הוא לא רצה (פ/450).

12 ואילך). בחקירתו הנגדית התברר שאף כי ירד מביתו מיד לאחר הירי, לא ראה את המאבק בין היורה לחטיב. הוא רק ראה את מ מקפץ וצועק שירו בו. אחר כך ראה את נאשם 2 עם בעל הספריה. (פ/453 עד פ/454). הוא הבהיר שלא רצה לסייע לרמדאן לחפש את היורה, למרות שהוא חבר מאד טוב של המתלונן, כי פחד מאדם חמוש (פ/457, 23 - 31). הוא חזר וציין שראה שמ נפצע ברגל הימנית.

כפי שניתן לראות, קיימים קשיים לא מבוטלים בגרסתו של זהארה, וסתירות בינה לבין ראיות אחרות: ראשית, הוא טען שמקום פציעתו של מ היה ברגל ימין, בעוד שמ נורה בגב; שנית, גרסתו הראשונה הייתה שנאשם 2 ביקש ממנו לנסוע איתו לחפש את מ, המתלונן, ורק בהמשך שינה ואמר שביקש ממנו לחפש עימו את היורה; שלישית, תיאוריו אינם תואמים את גרסת נאשם 2, שתיאר מצב שבו הוא פגש את בעל הספריה, את זהארה ואת נאסים בסמיכות זמנים, פעם אחת, ואז ביקש מנאסים וזהארה לבוא עימו לחפש את היורה. זהארה תיאר שני מפגשים, כשביניהם הוא הספיק לגשת לביתו של מ, לחזור ולראות את נאשם 2 ברכבו, וכביכול אז ביקש ממנו נאשם 2 להצטרף אליו. גם גרסתו שכאשר רץ לעבר ביתו של מ כדי לחפשו, בא גם נאשם 2 לעזור לו, אין לה כל תמיכה נוספת ונאשם 2 אכן טוען שרץ בעקבות זהארה, אך זאת כדי להראות לו לאן ברח היורה. נאשם 2 לא מתייחס כלל לשלב קודם, שבו זהארה רץ (לטענתו) לביתו של מ.

מעבר לקשיים אלה, התנהגותו הכללית של זהארה, לרבות נסיונו לצלם את "סבלם של הנאשמים, אֶחיו" (כהגדרתו), לצורך פרסום בפייסבוק, והתנדבותו לספר שראה את נאשם 1 במסגד לפני הירי, דבר שלא עלה בשום שלב מוקדם יותר וגם לא נתמך בדברי נאשם 1, מעוררות קושי של ממש להתבסס על עדותו ולתת לה משקל.

39. גם סנגורו של נאשם 2 טען כי אי קבלת מחקרי תקשורת לגבי הנאשמים הוא מחדל, אך מאחר שכבר ליבנתי את הטענה לעיל, לא אחזור על הדברים. אכן מדובר במחדל, אך לטעמי מדובר בראיה שהייתה יכולה להועיל לתביעה, אך היעדרה אינו מזיק להגנה.

40. מחדל נוסף שאליו התייחסה ההגנה הוא אי קבלת תוצאות ממז"פ לגבי דגימת שרידי הירי שנלקחה מג'יפ הטרנו של נאשם 2. הוגשו **ת/62** דוח מסכם ממז"פ - לקיחת דגימת שרידי ירי, ומזכר **ת/63** - דוח תפיסת מוצגים על איסוף חלקיקי שרידי ירי. מתברר כי למרות שנלקחו הדגימות על ידי השוטר **יעקב מינצר**, ממצאים לא הוגשו (פ/188 עד פ/191). אכן, מדובר במחדל, אך כזה שאינו פוגע בהגנת הנאשם, אלא בטיב ראיות התביעה. היעדר ממצאים ודאי לא פועל לחובת הנאשם ולא ניתן להסיק ממנו מסקנות.

41. ההגנה התייחסה במהלך חקירת השוטרים בבית המשפט גם לאופן שבו השיגה המשטרה את **ת/29**, צילומי סרטוני האבטחה שצילם נאשם 2 בטלפון הנייד שלו מתוך מכשיר ה-DVR בביתו. בסופו של יום לא עלתה טענה בסיכומים כי היה פגם בדרך השגת הסרטונים (וטוב שכך), אלא ב"כ נאשם 2 טען כי גם אין לזקוף לחובת נאשם 2 את חוסר רצונו הראשוני למסור את ה-DVR או את הטלפון. הוא הוסיף, כי נוכח העובדה שהטלפון של נאשם 2 היה בידי המשטרה, מתעצמת התמיהה לגבי אי עשיית מחקרי תקשורת. לא התייחסתי לסירובו של נאשם 2 למסור את ה-DVR כראיה לחובתו, וגם בלי זאת יש לטעמי ראיות מספיקות לחובתו. אני מסכימה עם הסנגור, כפי שכבר ציינתי, שאי ביצוע המחת"קים היה מחדל משמעותי, שפגע בראיות התביעה.

בחינת הראיות על פי מבחני פסק דין קריאף

42. מאחר שעל מעשיו של נאשם 2 אין מחלוקת ממשית, אלא רק על **פרשנות** המעשים, אזי בחינת גרסתו והסבריו על רקע הראיות כבר בשלב מוקדם היא מחוייבת המציאות, תוך טשטוש מסויים של השלבים במבחן התלת שלבי. אזכיר, כי גם לפי המבחן הדו-שלבי שמציע כבוד השופט הנדל בפסק דין **קריאף**, מבחן שאותו ביקש עו"ד ברגמן שאאמץ במקרה זה, "הבחינה היא על סמך כל הממצאים העומדים בפני בית המשפט, ובכללן אף התנהלותו של הנאשם במהלך ההליכים. בכך יתרונו של מודל זה, הבוחן את האפשרויות לגופן, ולא לפי זהות הצדדים" (פסקה 3 לחוות דעתו).

כך, בחינה כוללת של "סרטון פדילה", עדותו של מאייסם פדילה, וגרסתו של נאשם 2, מובילה לכך שלטעמי, הוכח שהאיסוף של נאשם 2 את האדם שסימן לו לעצור, היה איסוף מכוון.

43. הפועל היוצא מכל האמור הוא, שאיני מאמינה לנאשם 2 שעצר על מנת לאסוף "טרמפיסט", שלא הכיר, כדי שזה יסייע לו לחפש את היורה. מאחר שכבר קבעתי שה"נאסף" היה היורה (פסקה 12 לעיל), ומאחר ששוכנעתי שהאיסוף על ידי נאשם 2 היה מכוון, אני קובעת **שנאשם 2 אסף במכוון ובידיעה את היורה**. מסקנה זו לגבי שלב האיסוף משליכה, כפי שצינתי בסעיף 29 לעיל, על פירוש מטרת התערבותו של נאשם 2 במאבק בין חטיב ליורה, ולפיכך אני קובעת שגם בשלב המאבק, התערבותו של נאשם 2 נועדה לעזור ליורה לחמוק, כפי שהעיד חטיב.

טענת ההגנה כי בעצם איסוף היורה אין משום סיוע לאחר מעשה

44. ב"כ נאשם 2 טען, כאמור לעיל, שגם אם ייקבע שנאשם 2 אסף את היורה במכוון, אזי לא הוכחה עבירת הסיוע לאחר מעשה. לדבריו, לא ניתן לדעת מה קרה מיד לאחר האיסוף, ויתכן שנאשם 2 אסף את היורה (ובטיעוניו מתייחס הסנגור לאפשרות שייקבע שהיורה היה נאשם 1, אחיו הצעיר של נאשם 2), גער בו על מה שעשה, "נתן לו מנה" והוריד אותו מהרכב כעבור מטרים ספורים. הסנגור טען כי כל עוד לא נסתרה טענת נאשם 2 שהאדם שאסף ירד כעבור מטרים ספורים, זו צריכה להיות הנחת העבודה של בית המשפט, ואם כך - אין באיסופו לג'יפ והורדתו כעבור מספר מטרים כל סיוע להמלטות מעונש.

נסיונו של הסנגור המלומד לבחון כל מקטע מהאָרוע בנפרד עולה, כמובן, בקנה אחד עם האינטרס של הנאשם, אך לדעתי לא ניתן לנהוג כך, שכן מסכת האָרועים היא מקשה אחת, ויש לבחון את האָרוע בכללותו, על מנת להבין את טיבו האמיתי. כפי שצינתי לעיל, שלב האיסוף, שהוא חלק מרצף, משליך לאחור על כוונת נאשם 2 לאורך כל מעורבותו באָרוע, ולא ניתן לנתק את החלקים.

אוסף, כי ההשערה שהעלה הסנגור, שלפיה יתכן שנאשם 2 העלה את היורה לרכבו, אך גער בו על מעשיו ולאחר מכן הורידו מהרכב, היא השערה יפה, אך אין לה כל אחיזה בראיות. נאשם 2 טען שלא שוחח ממש עם האדם שהעלה לרכבו וחשב שהלה בא לסייע לו לחפש את היורה. מובן, כי לא יכול היה להעלות גרסה דומה לזו שהסנגור מציע, ומשכך, גם אין מקום לבחון תרחיש תאורטי זה, שאינו יכול לבוא בגדר "חובתו של בית המשפט להידרש בעצמו

לאפשרות קיומם של הסברים חלופיים בעלי פוטנציאל מזכה, אף אם הנאשם איננו מציע הסבר המתיישב עם חפותו", כלשון פסק דין קריאף (פסקה 125).

45. סעיף 260 לחוק קובע:

"(א) היודע שפלוני עבר עבירה ומקבל אותו או עוזר לו בכוונה שיימלט מעונש, הריהו מסייע לאחר מעשה, זולת אם היה בן זוגו, הורהו, בנו או בתו של העבריין; ואולם אשה שבנוכחותו ובמרותו של בעלה קיבלה עובר עבירה שבעלה השתתף בה או עזרה לו, כדי שיימלט מעונש - אינה בגדר מסייעת; לענין סעיף זה, "עבירה" - למעט חטא.
(ב) מסייע לאחר מעשה אפשר להעמיד לדין ולהרשיע, אף אם מבצע מעשה העבירה לא הורשע תחילה או שאי אפשר לנקוט הליכים נגדו או לאכוף עליו ענישה בשל העבירה".

אנו רואים, כי לפי לשון הסעיף, יש שתי חלופות לגבי היסוד העובדתי: קבלת העבריין או מתן עזרה. כאשר התערב נאשם 2 במאבק באופן שאיפשר ליורה לברוח, הוא עזר לו. כאשר העלה את היורה לרכבו, הוא לכל הפחות קיבל אותו.

בשלב המאבק נאשם 2 בעצמו העיד כי תפס את מי שנראה לו כיורה, ובשלב האיסוף כבר קבעתי שמדובר ביורה, ולכן מתקיים גם הרישא של הסעיף: "היודע שפלוני עבר עבירה".

אשר ל"כוונה שיימלט מעונש": עצם ביצוע מעשה שמקשה על תפיסתו של עבריין, על קישור בינו לבין ארוע פלילי או בינו לבין המקום שבו התרחש הארוע, יש בו כדי לאפשר לעבריין להמלט מעונש. התיבה "בכוונה שיימלט מעונש" מלמדת אותנו כי העבירה לפי סעיף 260 לחוק דורשת מחשבה פלילית מיוחדת. מדובר בעבירה התנהגותית, ובצד המודעות לטיב ההתנהגות ולקיום הנסיבות, הוספה הדרישה כי העושה פעל "בכוונה [שהעבריין] ימלט מעונש". זוהי מחשבה פלילית מסוג "מטרה", מבלי שנדרש, כיסוד תוצאתי, כי העבריין ימלט מעונש, הלכה למעשה. ניתן להסיק שקיימת מטרה לאפשר לעבריין להמלט מעונש, גם בהתאם ל"הלכת הצפיות", קרי: כאשר קיימת מודעות להתממשות הימלטות כזו, כאפשרות קרובה לוודאי. הלכת הצפיות מעוגנת בסעיף 20(ב) לחוק, הקובע: "לענין כוונה, ראייה מראש את התרחשות התוצאות, כאפשרות קרובה לוודאי. הלכת הצפיות מעוגנת בסעיף 20(ב) לחוק, הקובע: "לענין כוונה, ראייה מראש את התרחשות התוצאות, כאפשרות קרובה לוודאי, כמותה כמטרה לגרמן". במקרה שלפנינו, מהתנהגותו של נאשם 2 עולה כי התכוון לאפשר ליורה לברוח מזירת הירי, ולהזיז אותו מהמקום שאליו הגיע בסוף נתיב בריחתו. הוא גם עזר לו, וגם קיבל אותו אליו, לרכבו, מתוך כוונה, ולכל הפחות מתוך כך שראה כאפשרות קרובה לוודאי, שהדבר יסייע לו להתחמק מעונש על ידי הרחקתו מהמקום וטשטוש הקשר בינו לבין מעשה העבירה. לא למותר לציין, כי במקרה דנן, נאשם 2 גם הצליח לאפשר ליורה להתחמק מעונש.

סיכום לגבי נאשם 2

46. נוכח כל האמור, המסקנה היחידה המתבקשת, בניתוח כל הראיות ולאחר דיון בכלל הטענות, היא שהוכח, מעל לכל ספק סביר, כי נאשם 2 ביצע את המיוחס לו בכתב האישום, ועל כן אני מרשיעה אותו בביצוע עבירה של סיוע לאחר מעשה (עבירה לפי סעיף 260(א) לחוק).

47. לסיום אעיר, כי זיכוי של נאשם 1 מביצוע העבירה העיקרית אינו משליך על אפשרות הרשעתו של נאשם 2 בסיוע, כעולה מסעיף 260(ב) לחוק, ומהפסיקה בעניין זה (ר' למשל ע"פ 4205/14 נחום בן יצחק נ' מדינת ישראל [29.5.16], פסקה 65, שם נאמר "ניתן להרשיע אדם כמסייע לאחר מעשה לפי סעיף 260(ב) לחוק העונשין גם מקום בו זוכו המבצעים העיקריים מביצוע העבירה", וע"פ 204/10 עבדל-קאדר נ' מדינת ישראל [25.07.11], פסקאות 37 - 40, שבו נקבע כי "מהות האיסור שבעבירת הסיוע לאחר מעשה נגזרת מן הרצון למנוע את הסיכון החברתי שבהימלטות עבריינים מפני הדין בסיועם של אחרים").

הערה מתבקשת נוספת היא לעניין עתירתו של ב"כ נאשם 2, לשקול הרחבת הפטור המוענק בסיפא של סעיף 260(א) ל"בן זוגו, הורה, בנו או בתו של העבריין", כך שיחול גם על אחיו של העבריין. מאחר שזיכיתי את נאשם 1 מהעבירה העיקרית, לא ניתן עוד לומר שנאשם 2 סייע לאחיו, ועל כן אין מקום לדון בעתירה זו.

סוף דבר

48. אני מזכה, מחמת הספק, את נאשם 1 מהעבירות המיוחסות לו בכתב האישום, ומרשיעה את נאשם 2 בביצוע עבירה של סיוע לאחר מעשה (עבירה לפי סעיף 260(א) לחוק).

בעניינו של נאשם 1 - זכות ערעור כדין.

ניתנה היום, י"ג טבת תשע"ח, 31 דצמבר 2017, במעמד הצדדים.

[1] חשוב לציין כי השעון של המצלמות בבית פדילה מכוונות שעה אחת קדימה (ת/19; ת/20, סעיף 4; ת/21, סעיף 5; ת/58, מזכר ס"מ שנרשם על ידי עמיר נעים), ועל כן מדובר למעשה על 19:53:38

[2] ההפניות לפרוטוקולים יעשו כך: פ/מספר עמוד, שורה

[3] יש ראיות בעניין (ת/51, ת/52 ועוד), אך אין על כך מחלוקת, ועל כן לא אפרטן

[4] יצוין כי לגבי החקירה מיום 25.2.16 יש הודעה כתובה ותמליל. שניהם סומנו ת/7. הצדדים הסכימו שההודעה עמוד 34

הכתובה אינה משקפת כדבעי את התמליל ועל כן כל ההתייחסויות וההפניות ל-ת/7 תהיינה לתמליל

[5] לטעמי, זיהוי נאשם 1 ב"סרטון פדילה" על ידי המתלונן וזיהויו על ידי השוטר אבו סעדה הם ראיות ישירות, אך אין הדבר משנה, כפי שאפרט מיד

[6] יצוין, כי בחלק מהסרטונים נראה היורה לבוש בבגדים לבנים/בהירים. על מנת להמחיש שמדובר בתוצאה של הסרטת לילה במצלמות אבטחה מסויימות, בוצע שחזור לילה בבגדים כהים, שהוסרט במצלמות האבטחה, וניתן לראות את ה"היפוך" האמור גם בסרטוני השחזור (פ/46, 28 ואילך; ת/25 ו-ת/25א; ת/26, ת/31). אין מחלוקת ממשית בנקודה זו בהתייחס לצבעי הבגדים, ועל כן לא ארחיב.

[7] יצוין, כי הפרוטוקול בדיון זה היה מוקלט. ב"כ המאשימה ביקשה להסיק מסקנה מפלילה בעניינו של נאשם 1 בשל אמירה זו של נאשם 2, אך לא מצאתי כי ניתן להשתית על פליטת פה זו ממצא

[8] פ/389, 8 ואילך. יצוין, כי בתמליל חקירת הנאשם ת/7, אף שזהארה מוזכר, אין זכר לאמירה מצד נאשם 2 שביקש מזהארה שסייע לו בחיפוש אחר היורה